

Verlan puuhiomon ja pahvitehtaan kävijätutkimus 2023

Suomen
maailmanperintökohteiden
yhdistys

Verlan puuhiomon ja pahvitehtaan kävijätutkimus 2023

Tiivistelmä

Verlan puuhiomon ja pahvitehtaan kävijätutkimus toteutettiin touko-syyskuussa 2023. Edellinen kävijätutkimus Verlassa on toteutettu vuonna 2018. Tutkimus on osa Suomen seitsemän Unescon maailmanperintökohteen yhteistä kävijätutkimushanketta, jolla tuotetaan yhteismitallista ja vertailtavaa tietoa kohteiden kehittämiseen. Kävijätutkimushankkeita koordinoi Suomen maailmanperintökohteiden yhdistys.

Verlan kävijöissä korostuivat yli 45-vuotiaat kotimaiset matkailijat, joilla on ylempi korkeakoulututkinto. Kotimaiset kävijät saapuivat pääosin pääkaupunkiseudulta, Kouvolasta ja Lahdesta. Ulkomaalaisten määrä oli vähäinen, vain 8 prosenttia kaikista tutkimukseen osallistuneista.

Kävijät tutustuivat kohteeseen oman perheen tai sukulaisten ja ystävien kesken. Verla oli puolelle vastanneista heidän matkansa tärkein tai ainoa kohde ja 43 prosentille yksi monista matkakohteista.

Kävijät vierailivat kohteessa sen kulttuuriperinnön takia. 86 prosenttia vastanneista osallistui kohteen opastetulle kierrokselle. Hieman reilu kolmasosa vastanneista oli vierailut kohteessa aikaisemminkin. Päiväkävijät viipyivät kohteessa keskimäärin hieman vajaa kolme tuntia ja yöpyneet kahdesta kolmeen vuorokautta.

Kävijät kuluttivat keskimäärin 75 euroa rahaa käyntikertaansa kohden kohteessa ja sen lähialueella Kouvolassa. Verlan kävijöiden rahankäytöstä johtuva paikallinen kokonaistulovaikutus oli vuonna 2023 arviolta 2 675 582 euroa ja kokonaistyöllisyysvaikutus 23 henkilötyövuotta. Suurimmat tulo- ja työllisyysvaikutukset johtuivat kotimaisten majoittuneiden matkailijoiden kulutuksesta.

Käynti Verlassa vaikutti kävijöiden psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin lisääntymiseen. Kävijät olivat yleisesti ottaen erittäin tyytyväisiä käyntiinsä. Parhaiten kävijät arvioivat kohteen siisteyden, museon ja opastuspalvelut. Käyntiä häiritsi lähinnä palvelutarjonnan rajallisuus. Verlan valtakunnallinen kävijätyytyväisyysindeksi on tutkimustulosten mukaan 4,62 (asteikolla 1–5).

Suurin osa vastanneista tiesi ennen käyntiään, että Verla on nimetty Unescon maailmanperintökohteeksi. Tiedon tästä he olivat saaneet pääosin internetistä ja oman perheen tai seurueen jäseneltä. Syyn kohteen nimeämiseen suuri osa vastanneista oli saanut vierailunsa aikana Verlassa ja etenkin opastuksella. Verlan maailmanperintöstatuksella oli melko suuri tai erittäin suuri merkitys kävijöiden matkavalintaan.

Vuoden 2023 kävijätutkimustulokset vastaavat vuoden 2018 tuloksia etenkin kävijäprofiilin, matkan motiivin ja kävijätyytyväisyyden osalta. Verlan kävijöille kohteen maailmanperintöstatus on edelleen matkakohdevalinnan kannalta tärkeää. Kävijöiden rahankäyttö ja siitä johtuvat tulo- ja työllisyysvaikutukset ovat nousseet jonkin verran vuodesta 2018.

Johdanto

Suomen maailmanperintökohteiden yhdistys toteutti vuoden 2023 aikana kävijätutkimuksia neljässä Suomen maailmanperintökohteessa – Suomenlinnassa, Verlassa, Sammallahdenmäellä ja Merenkurkun saaristossa. Vuonna 2022 kävijätutkimuksia toteutettiin kolmessa kohteessa – Struven ketjun pisteillä, Petäjaveden vanhassa kirkossa ja Vanhassa Raumassa. Tutkimukset toteutettiin tiiviissä yhteistyössä kohteiden taustaorganisaatioiden kanssa.

Kävijätutkimukset ovat osa yhdistyksen *Viestit teräviksi ja maailmalle: Suomen maailmanperintökohteiden esittely, kestävän kulttuurimatkailun toteutus ja mittaus 2022–2024-hanketta*. Hanke on rahoitettu opetus- ja kulttuuriministeriön erityisavustuksella kulttuurimatkailun kehittämishankkeisiin.

Yhteismitalliset kävijätutkimukset toteutettiin Suomen maailmanperintökohteissa toistamiseen vuosina 2022–2023. Edelliset kävijätutkimukset tehtiin kohteissa vuosina 2017–2019. Verlan edellinen kävijätutkimus on vuodelta 2018.

Suomen maailmanperintökohteiden kävijätutkimukset toteutetaan yhteistyössä Metsähallituksen Luontopalveluiden kävijätutkimusasiantuntijoiden kanssa. Tutkimuksissa hyödynnetään Metsähallituksen Luontopalveluiden ASTA-kävijätutkimusjärjestelmää, jonne kerätyt aineistot tallennetaan, ja jonka pohjalta tutkimusten analysointi ja raportointi tehdään.

Maailmanperintökohde Verlan tunnelmallisessa tehdaskylässä, metsäteollisuuden alkujuurilla, aistit entisajan työnteen ja elämänmenon.

- Verlan puuhiomo ja pahvitehdas on kulttuuriperintökohde. Se valittiin Unescon maailmanperintöluetteloon vuonna 1996 neljäntenä kohteena Suomesta.
- Verlan maailmanperintöalue on toiminnallinen kokonaisuus: Tehdas kertoo tuotannon ja tekniikan historiaa, metsästä saatiin tehtaalle raaka-aine, kuusipuu uitettiin vesistöissä ja koskesta saatiin voima tehtaalle. Tehtaan ympärillä säilynyt kylä oli työväen asuinalue.
- Verlan ensimmäinen puuhiomo aloitti toimintansa vuonna 1872 ja uusi puuhiomo ja pahvitehdas vuonna 1882.
- Verla on poikkeuksellisen hyvin säilynyt kokonaisuus ja se on Unescon maailmanperintöluettelossa ainoa puunjalostusteollisuuden kohde.
- Verla sijaitsee Kymenlaaksossa noin 30 kilometrin päässä Kouvolasta.
- Verlan tehdasmuseo on avoinna yleisölle kesäkaudella ja Verlan maailmanperintöalue on avoinna vierailijoille ympärivuotisesti.
- Vanhat työväenasunnnot toimivat nykyään vuokramökkeinä. Kohteessa on tarjolla erilaisia luontoaktiviteetteja sekä kesäkaudella ravintola ja paikallisten käsityöläisten puoteja.
- Verlaa ylläpitää ja hallinnoi UPM-Kymmene Oyj.

Aineistonkeruu

Verlan kävijätutkimusaineisto kerättiin 15.5.-30.9.2023 kohteen piha-alueella sekä opastettujen kierrosten yhteydessä. Aineisto kerättiin paperilomakkeilla kohteen oppaiden ja työntekijöiden toimesta aktiivisella aineistonkeruumenetelmällä.

Aktiivisella aineistonkeruulla tarkoitetaan keruutilannetta, jossa aineistonkerääjä esittelee kävijälle tutkimuksen ja lomakkeen. Aktiivisella aineistonkeruulla ja seurannalla varmistettiin tavoiteotannan täytyminen otantasuunnitelman mukaisesti. Passiivisessa aineistonkeruussa lomakkeet ovat kävijöille saatavilla ilman aineistonkerääjähenkilökuntaa. Passiivista aineistonkeruuta ei käytetty Verlan kävijätutkimuksen toteuttamisessa.

Aineistonkeruun periaatteena oli sattumanvaraisuus eli havaintoja kerättiin mahdollisimman tasaisesti kaikkina päivinä arkena ja viikonloppuna sekä eri kellonaikoina. Lisäksi kävijöitä valittiin tutkimukseen sattumanvaraisesti. Tutkimukseen saattoivat osallistua kaikki kohteen yli 15-vuotiaat kävijät. Maailmanperintöalueella mahdollisesti asuvia tai työskenteleviä ei otettu mukaan tutkimukseen. Kävijöitä ohjeistettiin vastaamaan kyselyyn henkilökohtaisesti ja koskien vain tämänkertaista käyntiä kohteessa.

Tutkimuksen tavoiteotannaksi asetettiin 300 havaintoa jakautuen tutkimuskuukausille niiden suhteellisia käyntimääriä edustaen. Otantasuunnitelman pohjana käytettiin aikaisempien vuosien tilastoja kuukausittaisista käyntimääristä. Verlan tehdasmuseon käyntimäärä vuonna 2023 oli noin 13 000 vierailijaa ja maailmanperintöalueella vieraili noin 32 000 kävijää. Vuonna 2018 tehdasmuseon käyntimäärä oli noin 15 000 vierailijaa ja koko alueen 40 000.

Verlan kävijätutkimusaineisto kerättiin vakioidulla menetelmällä Metsähallituksen Luontopalveluiden lomakepohjaa ja vuoden 2018 kävijätutkimuslomakepohjaa hyödyntäen. Aineistonkeruussa säilytettiin vertailukelpoisuus niin muiden maailmanperintökohteiden kävijätutkimuksiin kuin kohteessa aikaisemmin toteutettuun tutkimukseen. Vuonna 2018 käytettyyn lomakepohjaan tehtiin vain pieniä muutoksia. Aineisto tallennettiin Metsähallituksen ASTA-kävijätutkimusjärjestelmään.

Keruupäivien tarve arvioitiin niin, että touko-kesäkuussa sekä elo-syyskuussa päivätavoitteeksi asetettiin vähintään 5 lomaketta ja heinäkuussa vähintään 10 lomaketta. Kokonaisuudessaan keruupäiviä arvioitiin kertyvän noin 60. Keruupäivien todellinen määrä saattoi vaihdella tutkimuksen edetessä, mutta keruupäiväkohtaisilla tavoitemäärillä taattiin otannan todennäköisempi täytyminen.

Toteutunut otos ylitti otantatavoitteen. Lopullinen tutkimusotos oli 311 havaintoa. Otoksesta poistettiin tallennusvaiheessa kolme lomaketta vajaiden tietojen vuoksi. Tällaiseksi määriteltiin lomake, jossa oli vastattu alle puoleen kysymyksistä.

Tutkimuslomakkeen yhteydessä vastaajille esitettiin kohteen sekä lähialueen eli Kouvolan kartta. 93 prosenttia kävijätutkimukseen vastanneista valitsi suomenkielisen lomakkeen ja 7 prosenttia englanninkielisen. Verlan kävijätutkimuslomakkeet suomeksi ja englanniksi löytyvät liitteissä 1–2.

Verlan kävijätutkimus 2023	Tavoiteotanta (n)	Toteutunut otos (n)
Toukokuu	36	39
Kesäkuu	51	56
Heinäkuu	120	124
Elokuu	69	57
Syyskuu	27	35
Yhteensä	300	311

Tutkimuksessa käytetyt käsitteet

- Keskihajonta kuvaa havaintojen keskittyneisyyttä ja sitä, miten kaukana havainnot keskimäärin ovat keskiarvosta.
- Moodi kuvaa havaintojen yleisintä arvoa.
- Mediaani kuvaa muuttujan arvoa jakaen havaintoaineiston kahteen osaan.
- Prosenttipisteistä 25 % prosenttipiste kuvaa sitä muuttujan arvoa, jonka alle neljäsosaan aineistosta sijoittuu. 75 % prosenttipiste kuvaa sen muuttujan arvoa, jonka alle kolme neljäsosaa havainnoista sijoittuu.

- Verla kuuluu Metsähallituksen alueluokitukselta taajama/tiheä asutus -kategoriaan. Tämä neliportainen kohteiden lähialueiden asukastiheyttä ja matkailuluonnetta kuvaava luokitus on luotu vaikutuslaskennan avuksi (maaseutu, taajama/tiheä asutus, matkailukeskus, pääkaupunkiseutu). Kullekin luokalle on laskettu keskimääräiset välittömien vaikutusten kertautumista kuvaavat kertoimet ja työllisyysluvut.

Taustana luokituksessa on Tilastokeskuksen maakunnalliset panos-tuotostaulukoista johdetut paikalliset panos-tuotostaulukot. Tuloksista ei voida erottaa kohdealueen osuutta muista lähialueen matkailullisista vetovoimatekijöistä.

- Lähialueella tarkoitetaan kohteen sijaintikuntaa ja/tai lähikuntaa käsittävää aluetta. Verlan kävijätutkimuksessa lähialue on rajattu Kouvolan kaupunkiin.

- Kokonaistulovaikutukset ovat kävijöiden rahankäytöstä lähialueelle syntyvät välittömät ja välilliset tulovaikutukset.
- Kokonaistyöllisyysvaikutukset ovat kävijöiden rahankäytöstä lähialueelle syntyvät välittömät ja välilliset henkilötyövuodet.
- Välittömät vaikutukset kuvaavat kävijöiden rahankäytöstä yrityksiin aiheutuvia tulo- ja työllisyysvaikutuksia.
- Välilliset vaikutukset kuvaavat välittömien vaikutusten kertaantumista välilliseksi vaikutukseksi, kun välitöntä tuloa saavat yrityksen ostavat muilta alueen yrityksiltä tuotteita ja palveluita sekä maksavat työntekijöilleen tuloa, jota edelleen he käyttävät tuotteiden ja palveluiden ostoon alueella. Osa näistä välillisistä vaikutuksista vuotaa luonnollisesti alueen ulkopuolelle.
- Kohteen minimimerkitystä paikallistaloudellisten vaikutusten tuottajana tarkastellaan kohteen tärkeimmäksi tai ainoaksi matkakohteeksi ilmoittaneiden kesken. Näiden kävijöiden rahankäytöstä johtuvat kohteen minimitulo- ja työllisyysvaikutukset.

- Kotimaiset matkailijat ovat kohteen lähialueen ulkopuolelta saapuvia suomalaisia kävijöitä.
- Paikalliset kävijät ovat kohteen lähialueella eli Kouvolassa asuvia kävijöitä.
- Ulkomaalaiset matkailijat ovat Suomen ulkopuolella vakituisesti asuvia kävijöitä.
- Majoittujat ovat kohteen lähialueella majoittuvia kävijöitä.
- Päiväkävijät ovat kävijöitä, jotka eivät majoitu kohteen lähialueella.

Verlan puuhiomon ja pahvitehtaan kävijärakenne

Kävijöiden perustiedot

Vastanneista 65 prosenttia oli naisia ja 35 miehiä, yksi vastaaja valitsi muu-
vaihtoehdon.

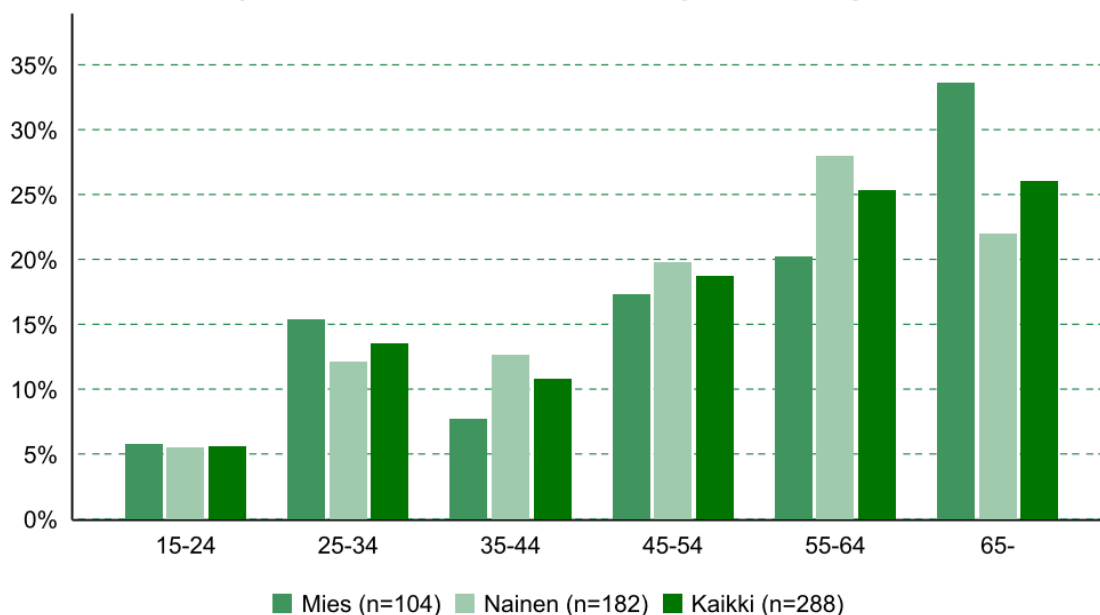
Kaikista vastanneista noin puolet olivat yli 55-vuotiaita (51 %). Naisten ja miesten
ikäluokkien osuudet vastasivat koko vastaajajoukkoa. Naisten joukossa oli
hieman enemmän 55–64-vuotiaita, kun taas miehiä oli yli 65-vuotiaissa koko
joukkoa enemmän. Koko vastaajajoukon keski-ikä oli 52 vuotta.

Vastanneista jopa 43 prosenttia ilmoitti ammatilliseksi koulutukseen ylemmän
yliopisto- tai korkeakoulututkinnon. 23 prosenttia vastanneista ilmoitti
koulutustasokseen alemman yliopisto- tai korkeakoulututkinnon. Miesten ja
naisten koulutustasot vastasivat melko hyvin toisiaan.

Sukupuoli	Kpl	%
Mies	104	35
Nainen	192	65
Muu	1	0
Yhteensä	297	100

Ikäluokka	Mies		Nainen		Kaikki	
	Kpl	%	Kpl	%	Kpl	%
15-24	6	6	10	5	16	6
25-34	16	15	22	12	39	14
35-44	8	8	23	13	31	11
45-54	18	17	36	20	54	19
55-64	21	20	51	28	73	25
65-	35	34	40	22	75	26
Yhteensä	104	100	182	100	288	100

Vastanneiden ikäjakauma sukupuolen mukaan jaoteltuna, graafi

Ikä	Mies	Nainen	Kaikki
Keski-ikä	53,26	51,52	52,15
län keskihajonta	16,88	15,09	15,76
Minimi-ikä	15	15	15
Maksimi-ikä	81	79	81
Moodi	75	55	65
Mediaani	57	54	55

Ammatillinen koulutus	Mies		Nainen		Kaikki	
	Kpl	%	Kpl	%	Kpl	%
Ammattikoulu	11	11	21	11	32	11
Opistotasoinen tutkinto	18	17	36	19	56	19
Alempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto	21	20	46	24	67	23
Ylempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto	44	43	81	43	125	43
Ei ammatillista tutkintoa	9	9	4	2	13	4
Yhteensä	103	100	188	100	293	100

Vastanneiden asuinkunnat ja kotimaa

Kyselyyn vastanneista kotimaisista matkailijoista (n=288) 16 prosenttia saapui kohteeseen Helsingistä. Seuraavaksi eniten kävijöitä saapui Espoosta (9 %) ja Kouvolasta (6 %). Alla olevassa taulukossa on esitetty 10 yleisintä vastanneiden asuinkuntaa. Liite 3 esittää kaikki vastanneiden asuinkunnat.

Kävijätutkimukseen vastanneista 86 prosenttia oli kotimaisia matkailijoita, 8 prosenttia ulkomaalaisia matkailijoita ja 6 prosentti paikallisia asukkaita eli lähialueella Kouvolassa asuvia kävijöitä.

Asuinkunta	Kpl	%
Helsinki	46	16
Espoo	26	9
Kouvola	18	6
Lahti	15	5
Ei määritelty	15	5
Vantaa	12	4
Mikkeli	9	3
Lappeenranta	8	3
Heinola	7	2
Tampere	7	2
Kotimaa	Kpl	%
Suomi	287	92
Yhdysvallat	4	1
Muu kuin Suomi, ei määritelty tarkemmin	3	1
Puola	3	1
Slovakia	3	1
Australia	2	1
Tanska	2	1
Sveitsi	2	1
Kanada	1	0
Ruotsi	1	0
Saksa	1	0
Italia	1	0
Alankomaat	1	0
Yhteensä	311	100
Kävijätyyppi	Kpl	%
Paikallinen asukas	18	6
Kotimainen matkailija	255	86
Ulkomainen matkailija	24	8
Yhteensä	297	100

Kävijöiden seuruetiedot

Kyselyyn vastanneista vain kaksi prosenttia saapui kohteeseen yksin. 84 prosenttia vastanneista saapui 2–5 hengen seurueessa ja 14 prosenttia kuuden tai useamman hengen seurueessa.

Seurueet koostuivat lähinnä oman perheen jäsenistä ja sukulaisista (63 %). Lähes neljännes ilmoitti seurueen koostuvan ystäväistä (24 %).

Seurueessa saapuneet kävijät vierailivat kohteessa keskimäärin viiden hengen seurueessa, vastaajajoukon mediaani oli kolme henkilöä. Suurin seurue oli 45 henkeä. Alle 15-vuotiaita seurueissa oli keskimäärin 1,7 henkeä. Vastaajien joukossa tai heidän seurueissaan oli vain yksi liikuntaesteinen vierailija.

Muina seuruevaihtoehtoina (n=13) vastaajat mainitsivat mm. erilaiset harrasteporukat (liite 4).

Seurueen koko	Kpl	%
Yksin	6	2
2-5 hengen seurue	259	84
6 tai useamman hengen seurue	43	14
Yhteensä	308	100

Seurueen koostuminen	Kpl	%
Oman perheen jäsenistä	191	63
Ystäväistä	73	24
Työtovereista	9	3
Koululuokasta	1	0
Opiskeluryhmästä	1	0
Eläkeläisryhmästä	15	5
Jostakin muusta, mistä?	13	4
Yhteensä	303	100

Seuruetta kuvaavia tunnuslukuja

	n	Keski-arvo	Keski-haj.	Prosenttipisteet				
				Min	25%	Med	75%	Max
Seurueen koko yhteensä	302	5,4	7,74	2	2	3	4	45
Alle 15-vuotiaita	53	1,7	0,89	1	1	2	2	5
Liikuntaesteisiä	1	1,0		1	1	1	1	1

Verlan puuhiomon ja pahvitehtaan kävijöiden käynti kohteessa

Kohteen tärkeys

Kyselyyn vastanneista puolelle (50 %) Verla oli heidän matkansa ainoa tai tärkein matkakohde. 43 prosenttia vastanneista ilmoitti Verlan olevan yksi heidän suunnitelluista matkakohteistaan. 8 prosentille vastanneista Verla oli ennalta suunnitteleman kohde heidän matkallaan.

Muina matkakohteina (n=90) vastaajat ilmoittivat kaupunkeja, kuten Imatran, Kotkan ja Kouvolan sekä matkailukohteita, kuten Repoveden kansallispuisto, Mustiala Arboretum, Tykkimäki ja Vuohijärvi. Kaikki muut kohteet on listattu liitteessä 5.

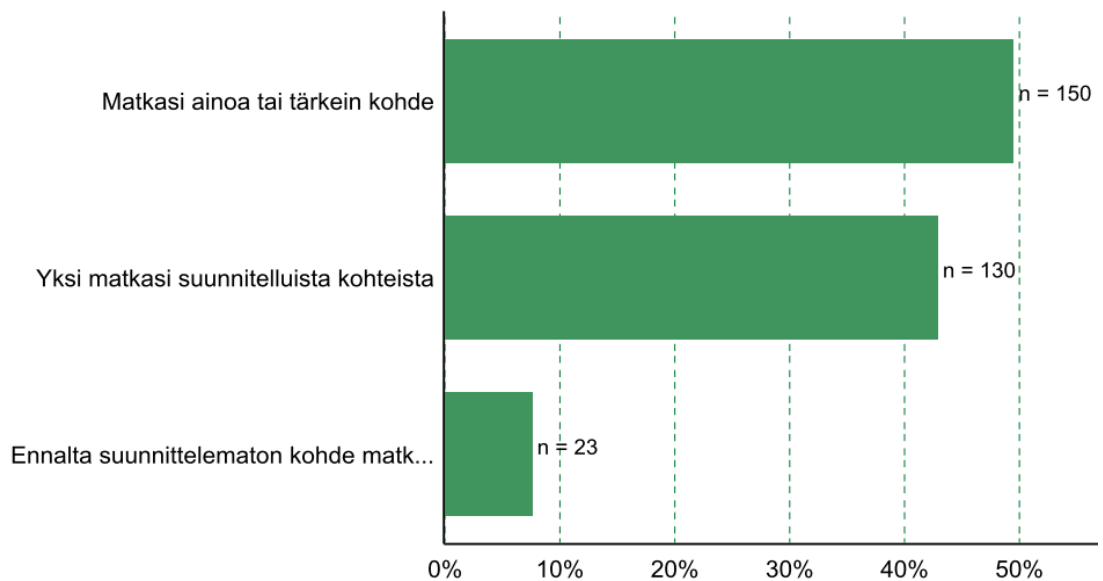
Matkan pääkohteina (n=15) vastaajat mainitsivat niin ikään Repoveden kansallispuiston ja Kaakkois-Suomen kaupunkeja. Matkan pääkohteet löytyvät liitteestä 6.

Tutkimuksessa tiedusteltiin myös erikseen, missä kohteen lähistön matkailu- tai luontokohteissa kävijät olivat vierailleet kyseisen käynnin yhteydessä (n=196). Vastanneista lähes puolet (49 %) oli vierailut Repoveden kansallispuistossa Verlan matkansa yhteydessä. Noin kolmannes oli vierailut Mustiala Arboretumissa (32 %) ja Tykkimäen huvipuistossa (31 %).

Kohteen tärkeys	Kpl	%
Matkasi ainoa tai tärkein kohde	150	50
Yksi matkasi suunnitelluista kohteista	130	43
Ennalta suunnitteleman kohde matkan varrella	23	8
Yhteensä	303	100

Kohteen tärkeys, graafi

n = 303

Käyntikohde	Kpl	%
Muualla, missä?	39	20
Repoveden kansallispuisto	97	49
Mustila Arboretum	63	32
Vuohijärven luonto- ja kulttuuritalo	23	12
Kouvolan kaupungin museot	30	15
Tykkimäen huvipuisto	60	31
Vastanneita yhteensä	196	

Kävijöiden pääasialliset aktiviteetit kohteessa

Merkittävä osa vastanneista (86 %) ilmoitti yhdeksi pääasialliseksi aktiviteetikseen osallistumisen opastetulle kierrokselle. 68 prosenttia vastanneista ilmoitti tutustuvansa kulttuuriperintöön. 64 prosenttia vastanneista tutustui kohteen historiaan ja sama osuus kohteen nähtävyyksiin.

Lähes puolet vastanneista (46 %) ilmoitti opastetun kierroksen olevan heidän tärkein aktiviteettinsä tämänkertaisella vierailullaan Verlassa. Viidennes vastanneista (20 %) näki kulttuuriperintöön tutustumisen tärkeimpänä aktiviteettinaan, kun taas 11 prosentille historiaan tutustuminen oli tärkeintä.

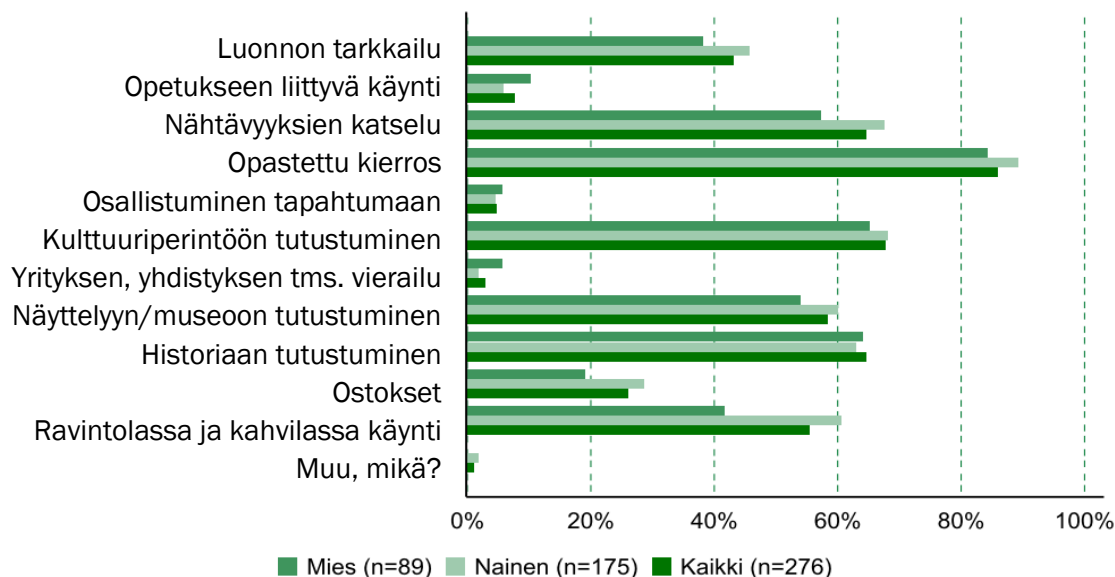
Palvelut, kuten ravintolat ja kahvilat sekä ostokset, eivät nousseet korkealle kävijöiden arvioissaan heidän pääasiallisia tai tärkeimpiä aktiviteettejansa.

Muita aktiviteettivaihtoehtoja (n=3) vastanneet mainitsivat rentoutumisen, valokuvauksen ja perheen kanssa yhdessäolon.

Pääasialliset aktiviteetit, joihin vastanneet osallistuivat tai aikoivat osallistua tällä käynnillä

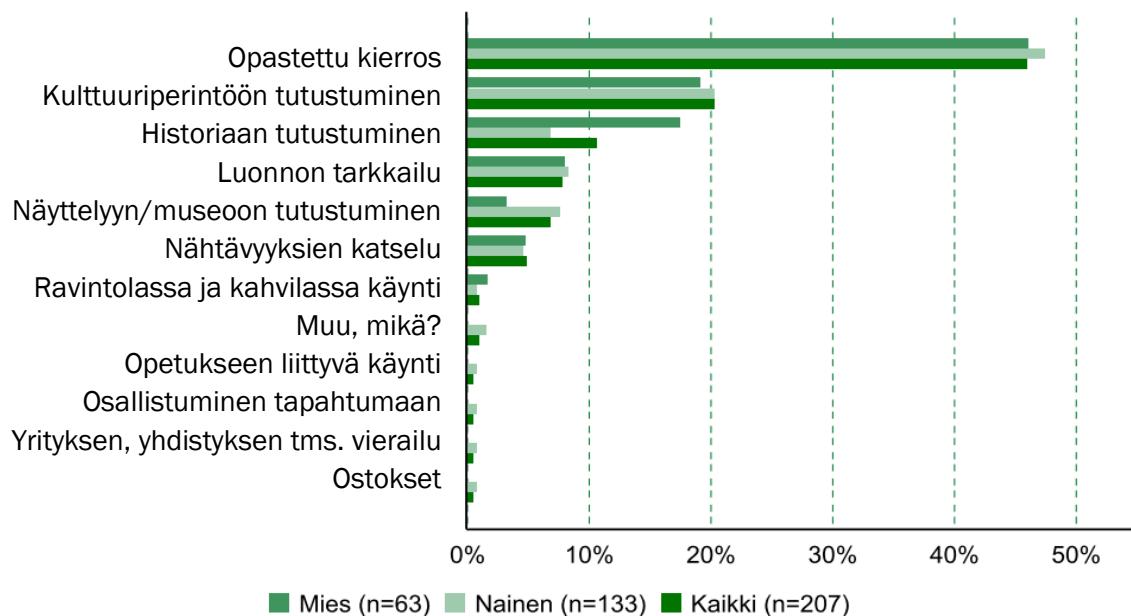
Harrastus	Mies		Nainen		Kaikki	
	Kpl	%	Kpl	%	Kpl	%
Luonnon tarkkailu	34	38	80	46	119	43
Opetukseen liittyvä käynti	9	10	10	6	21	8
Nähtävyyksien katselu	51	57	118	67	178	64
Opastettu kierros	75	84	156	89	237	86
Osallistuminen tapahtumaan	5	6	8	5	13	5
Kulttuuriperintöön tutustuminen	58	65	119	68	187	68
Yrityksen, yhdistyksen tms. vierailu	5	6	3	2	8	3
Näyttelyyn/museoon tutustuminen	48	54	105	60	161	58
Historiaan tutustuminen	57	64	110	63	178	64
Ostokset	17	19	50	29	72	26
Ravintolassa ja kahvilassa käynti	37	42	106	61	153	55
Muu, mikä?			3	2	3	1
Yhteensä	89		175		276	

Pääasialliset aktiviteetit, joihin vastanneet osallistuivat tai aikoivat osallistua tällä käynnillä, graafi

Tärkein harrastus	Mies		Nainen		Kaikki	
	Kpl	%	Kpl	%	Kpl	%
Opastettu kierros	29	46	63	47	95	46
Kulttuuriperintöön tutustuminen	12	19	27	20	42	20
Historiaan tutustuminen	11	17	9	7	22	11
Luonnon tarkkailu	5	8	11	8	16	8
Näyttelyyn/museoon tutustuminen	2	3	10	8	14	7
Nähtävyyksien katselu	3	5	6	5	10	5
Ravintolassa ja kahvilassa käynti	1	2	1	1	2	1
Muu, mikä?			2	2	2	1
Opetukseen liittyvä käynti			1	1	1	0
Osallistuminen tapahtumaan			1	1	1	0
Yrityksen, yhdistyksen tms. vierailu			1	1	1	0
Ostokset			1	1	1	0
Yhteensä	63	100	133	100	207	100

Käynnin kesto, toistuvuus ja kävijävuorokaudet

Tutkimukseen vastanneista 70 prosenttia vieraili kohteessa ensimmäistä kertaa ja 30 prosenttia oli käynyt siellä aikaisemmin. Aikaisempia käyntejä (n=80) viimeisten viiden vuoden aikana vastanneilla oli keskimäärin noin kolme.

Vastanneet olivat vierailleet Verlassa ensimmäistä kertaa keskimäärin vuonna 2004 ja edellisen kerran vuonna 2016. Mediaaniluvun mukaan kävijöiden edellisestä vierailusta on noin kaksi vuotta.

Verlan kävijöistä 86 prosenttia oli päiväkävijöitä ja he viipyivät kohteessa noin kolme tuntia. Kohteessa yöpyneet (14 %) viettivät siellä keskimäärin kaksi vuorokautta. Kun tarkastellaan kävijöitä, jotka vierailivat niin kohteessa kuin sen lähialueella, oli yöpyjien määrä (55 %) hieman päiväkävijöitä korkeampi (45 %). Kohteessa ja sen lähialueella päiväkävijät viettivät keskimäärin 4–5 tuntia ja

yöpyjät kolme vuorokautta. Alueella tarkoitetaan näissä tarkasteluissa kohdetta ja lähistöllä kohteen lähialuetta eli Kouvola.

Verlan vuokramökit (n=32) olivat kohteessa yöpyneiden suosituin yöpymistapa. Niissä kävijät yöpyivät keskimäärin noin kaksi yötä. Kohteen lähialueella yöpymiset keskittyivät hotelliin (n=18), ystävän tai sukulaisen luona vietettyyn aikaan (n=18) tai vuokramökkiin (n=13). Kohteen lähialueella pisimmät yöpymiset kävijät viettivät omassa mökissä, vuokramökissä ja ystävän tai sukulaisen luona. Hotellissa kävijät viettivät lyhyimmän ajan.

Käynnin toistuvuus	Miehet		Naiset		Kaikki	
	Kpl	%	Kpl	%	Kpl	%
Ensikertaa alueella	57	67	123	72	186	70
Käynyt aikaisemmin	28	33	49	28	80	30
Yhteensä	85		172		266	

	n	Keski-arvo	Keski-haj.	Prosenttipisteet				
				Min	25%	Med	75%	Max
Käynnit viimeisen 5 vuoden aikana	80	3,2	3,61	1	1	2	4	20
Vastanneita yhteensä	80							

Ensimmäinen ja viimeisin käynti alueella	n	Keski-arvo	Keski-haj.	Prosenttipisteet				
				Min	25%	Med	75%	Max
Ensimmäisen kerran käynyt								
Vuonna	87	2004,9	16,93	1966	1996	2009	2019	2023
Vuotta sitten	87	18,1	16,93	0	4	14	27	57
Viimeksi käynyt								
Vuonna	87	2016,8	10,09	1978	2017	2021	2022	2023
Vuotta sitten	87	6,2	10,09	0	1	2	6	45

Päiväkävijöiden ja yöpyjien osuus, käynnin kesto alueella sekä kävijävuorokaudet, vuoden null käyntimäärällä (null käyntiä)

Kävijäryhmä	n	Osuus %	Käynnin kesto (yöpyjillä vrk, päiväkävijöillä h)					Kokonaisviipymä, kävijävuorokausia
			Keskiarvo	Mediaani	Moodi	Min	Max	
Päiväkävijät	269	86	2,8	3	2	1	12	
Miehet	87	32	2,6			1	5	
Naiset	167	62	2,9			1	12	
Yöpyjät	42	14	2,0	1	1	1	6	
Miehet	17	40	1,5			1	6	
Naiset	25	60	2,4			1	6	
Yhteensä	311							0

Matkailijoiden (20 475 henkilöä) käynnin kesto ja kävijävuorokaudet yhteensä kohteessa ja sen lähialueella

Kävijäryhmä	n	Osuus %	Käynnin kesto (yöpyjillä vrk, päiväkävijöillä h)					Kokonaisviipymä, kävijävuorokausia
			Keskiarvo	Mediaani	Moodi	Min	Max	
Päiväkävijät	89	45	4,5	4	3	1	12	1 704
Miehet	30	34	3,9			1	12	
Naiset	56	63	4,8			2	11	
Yöpyjät	110	55	3,3	2	2	1	19	37 040
Miehet	37	34	3,5			1	19	
Naiset	68	62	3,1			1	18	
Yhteensä	199							38 744

Yöpyymisen määrä alueella yöpymistavoittain, n=46

Yöpymistapa	n	Keskiarvo	Keskihaj.	Prosenttipisteet				
				Min	25%	Med	75%	Max
Vuokramökissä	32	1,9	1,53	1	1	1	2	6
Omassa mökissä	3	4,0	1,00	3	3	4	5	5
Ystävän tai sukulaisen luona	3	2,7	1,15	2	2	2	4	4
Muualla, missä?	8	1,1	0,35	1	1	1	1	2

Yöpyymisen määrä alueen lähistöllä yöpymistavoittain, n=68

Yöpymistapa	n	Keskiarvo	Keskihaj.	Prosenttipisteet				
				Min	25%	Med	75%	Max
Hotellissa	18	1,2	0,55	1	1	1	1	3
Vuokramökissä	13	4,5	3,73	1	2	4	7	14
Omassa mökissä	9	7,3	6,84	2	2	4	10	19
Asuntoautossa tai -vaunussa	6	1,2	0,41	1	1	1	1	2
Ystävän tai sukulaisen luona	18	3,6	3,36	1	1	3	5	14
Muualla, missä?	5	4,2	5,50	1	2	2	2	14

Yöpyymisen määrä alueella ja sen lähistöllä

Yöpyymisen määrä, öitä	Yöpyminen alueella		Yöpyminen lähistöllä		Kaikki	
	Kpl	%	Kpl	%	Kpl	%
1	27	59	30	43	57	50
2	9	20	15	22	24	21
3	2	4	5	7	7	6
4	2	4	3	4	5	4
5	5	11	3	4	8	7
6	1	2	2	3	3	3
7			4	6	4	3
8			1	1	1	1
10			1	1	1	1
14			3	4	3	3
18			1	1	1	1
19			1	1	1	1
Yhteensä	46	100	69	100	115	100

Saapuminen kohteeseen

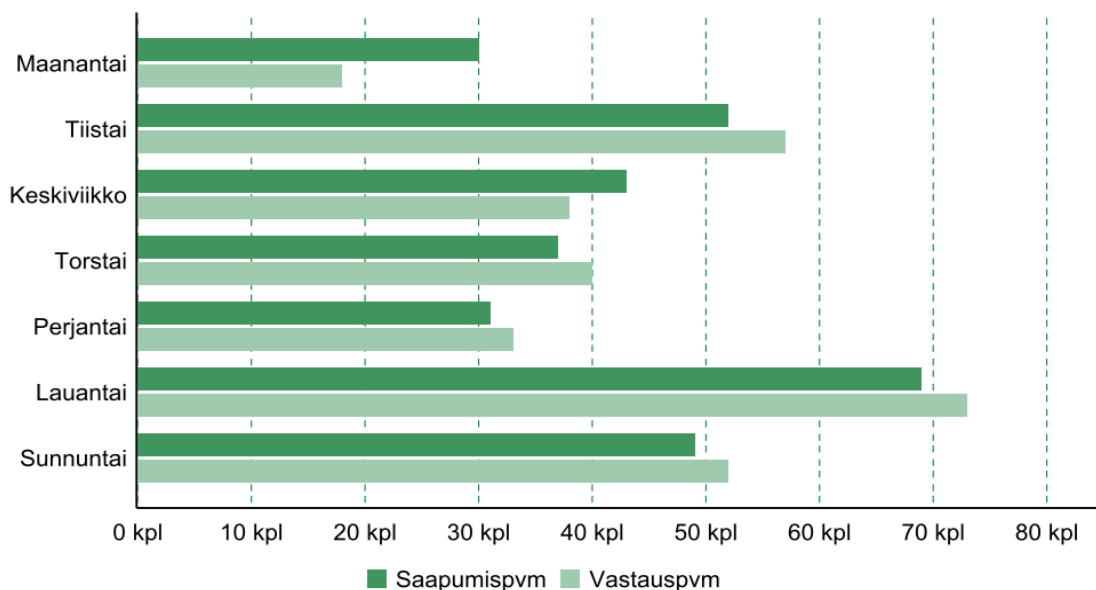
Saapumispäivällä tarkoitetaan kävijän ilmoittamaa päivää, jolloin hän on saapunut kohteeseen. Vastaajien saapumispäivät painottuivat viikonpäivistä tiistaille ja lauantaille. Vastauspäivällä tarkoitetaan sitä päivää, jolloin kyselylomake on vastaanotettu tai kerätty kohteesta. Verlan kyselylomakkeet kerättiin aktiivisena aineistonkeruuna, mikä näkyy saapumispäivien ja vastauspäivien melko suurena yhteneväisyytenä. Toki majoittuneet kävijät ovat voineet saapua kohteeseen eri päivänä kuin milloin kysely on tehty.

Kävijöiden saapumis- ja vastauskuukaudet ovat yhteydessä tutkimuksen tavoiteotantaan. Verlan kävijätutkimuksen tavoiteotannassa painotettiin heinäkuun osuutta, sillä silloin kohteessa vieraillee eniten kävijöitä. Myös kesäkuussa ja elokuussa tutkimusaineistoa kerättiin muita keruukuukausia enemmän.

Vastaajien saapuminen kohteeseen painottui kello 10–12 välille, mutta he saapuivat kohteeseen vielä noin kello 15.00 asti. Vastaajien saapumis- ja vastauskellonajat kuvaavat sitä, että kävijöitä pyydettiin osallistumaan kyselyyn vasta heidän vierailtuaan kohteessa.

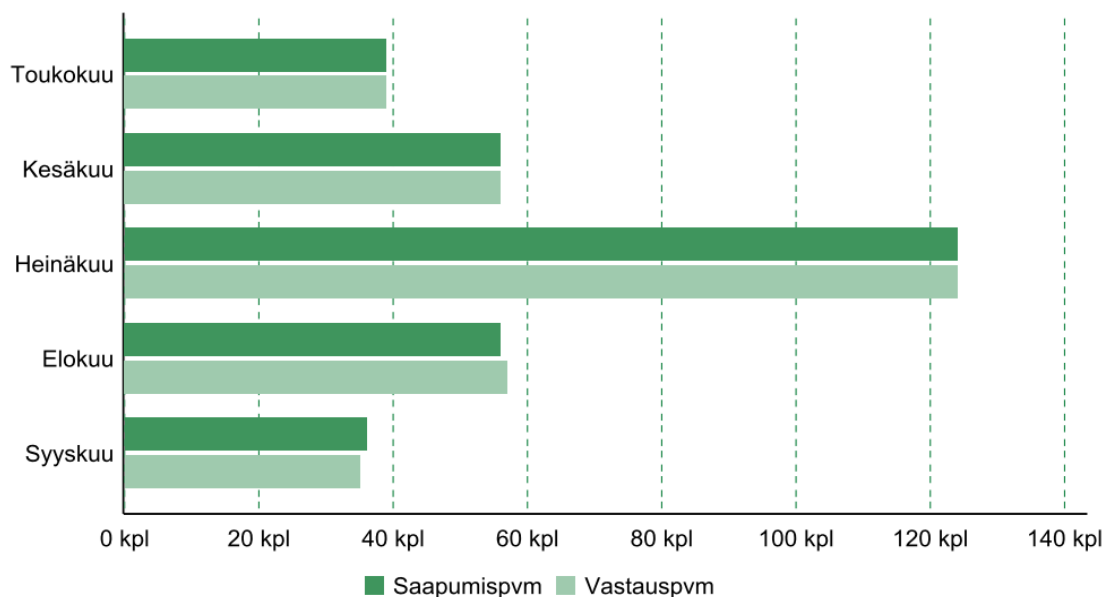
Suurin osa vastanneista saapui Verlaan henkilöautolla (83 %). Linja-autolla saapui vastanneista 6 prosenttia ja tilausbussilla 5 prosenttia. Muina kulkuneuvoina vastaajat mainitsivat polkupyörän (n=2).

Saapuminen ja vastaukset viikonpäivittäin, graafi

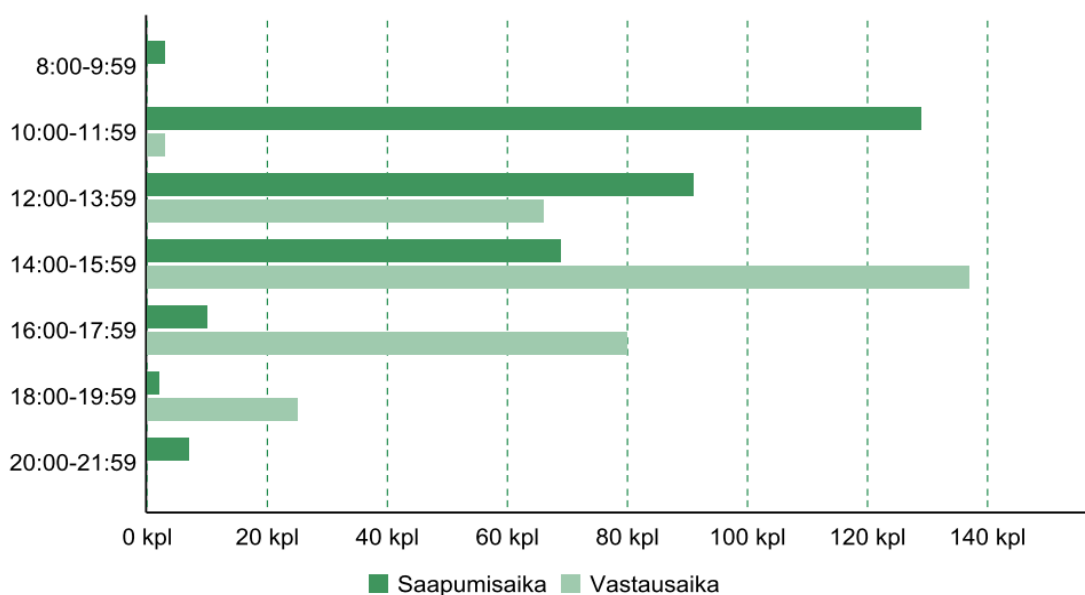

Saapuminen ja vastaukset kuukausittain, graafi

Saapumis- ja vastausajankohdan kellonaika, graafi

Kulkuneuvo	Kpl	%
Henkilöauto	256	83
Henkilöauto ja asuntovaunu tai matkailuauto	18	6
Linja-auto	18	6
Tilausbussi (ryhmämatka)	14	5
Jokin muu, mikä?	2	1
Vastanneita yhteensä	308	

Kävijöiden rahankäyttö ja sen paikallistaloudelliset vaikutukset

Verlan kävijätutkimukseen osallistuneita pyydettiin arvioimaan heidän tämänkertaiseen käyntiinsä liittyvää rahankäyttöä kohteessa sekä sen lähialueella Kouvolassa.

Paikallistaloudelliset vaikutukset eivät kuvaa kohteen kokonaisarvoa, vaan kävijöiden rahankäytöstä kohteeseen ja sen lähialueella syntyviä välittömiä ja välillisiä tulo- ja työllisyysvaikutuksia. Kävijöiden rahankäyttöä on selvitetty kävijätutkimuksen avulla. Kohteen paikallistaloudelliset vaikutukset on yleistetty koskemaan koko käyntimäärää vuonna 2023.

Kävijät ilmoittivat käyttäneensä keskimäärin 75 euroa rahaa käyntikertaansa kohden Verlassa ja sen lähialueella Kouvolassa. Päiväkävijät käyttivät matkallaan keskimäärin 37 euroa ja majoittuneet 130 euroa. Eniten rahaa käyntinsä aikana kuluttivat kotimaiset majoittuneet kävijät, 133 euroa. Kotimaisten matkailijoiden keskimääräinen kulutus oli 78 euroa. Kaikki ulkomaalaiset matkailijat kuluttivat keskimäärin 71 euroa ja majoittuneet ulkomaalaiset 99 euroa. Lähialueen asukkaat kuluttivat matkallaan keskimäärin 42 euroa rahaa.

Kävijät käyttivät eniten rahaa majoittumiseen (26,01 €), ravintola ja kahvilaostokseen (15,81 €) ja ruoka- ja vähittäiskaupan ostokseen (13,44 €). Majoittumiseen käytetty raha tuotti 48 prosenttia kaikista tulovaikutuksista ja kahvila- ja ravintolapalvelumenot 28 prosenttia. Suurimmat työllisyysvaikutukset niin ikään koostuivat majoituspalveluiden (9 htv) sekä ravintola- ja kahvilapalveluiden (5 htv) käytöstä.

Verlan kävijöiden rahankäytöstä johtuvat välittömät tulovaikutukset olivat arviolta 1 560 781 euroa ja välilliset 1 114 801 euroa, kokonaistulovaikutus kohteeseen ja sen lähialueelle vuonna 2023 oli arviolta 2 675 582 euroa. Rahankäytöstä johtuvat välittömät työllisyysvaikutukset olivat 19 henkilövuotta ja välilliset 4 henkilötyövuotta, kokonaistyöllisyysvaikutus vuonna 2023 oli arviolta 23 henkilötyövuotta.

Kotimaisten matkailijoiden rahankäytöstä johtuvat tulo- ja työllisyysvaikutukset ylittivät ulkomaalaisten kävijöiden rahankäytöstä johtuvat vaikutukset. Majoittuneiden kävijöiden rahankäytöstä johtuvat tulo- ja työllisyysvaikutukset olivat korkeammat kuin päiväkävijöiden tuottamat vaikutukset.

Verlan kävijöiden rahankäytöstä johtuvat minimitulovaikutukset olivat 890 892 euroa ja 8 henkilötyövuotta. Minimitulo- ja työllisyysvaikutukset lasketaan niiden kävijöiden rahankäytöstä, joille kohde oli heidän matkansa ainoa tai tärkein matkakohde. Tässä tarkastelussa suurimmat tulo- ja työllisyysvaikutukset johtuivat niiden kävijöiden rahankäytöstä, joille kohde oli yksi monista matkakohdeista heidän matkallaan. Kuitenkin niitä kävijöitä, joille kohde oli tärkein matkakohde, oli kyselyyn vastanneista eniten (50 %).

Keskimääräinen rahankäyttö käyntikertaa kohden vuonna 2023, Maailmanperintökohde, Verla

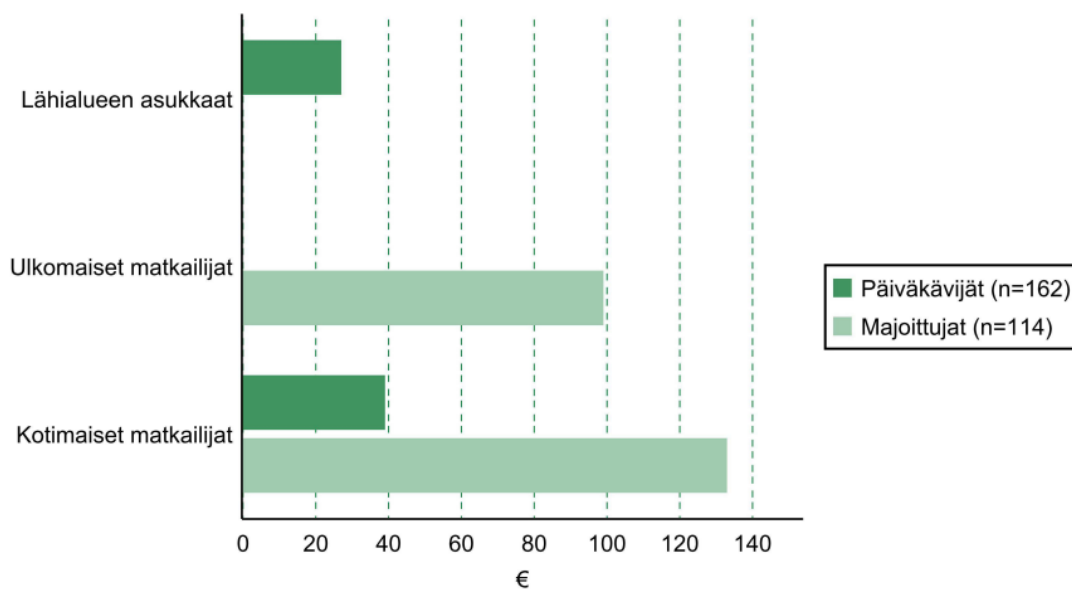
	Kaikki	Majoittujat	Päiväkävijät
Kaikki kävijät, n	276	114	162
Keskimääräinen kulutus (€)	75	130	37
Kotimaiset matkailijat, n	241	99	142
Keskimääräinen kulutus (€)	78	133	39
Ulkomaiset matkailijat, n	20	13	7
Keskimääräinen kulutus (€)	71	99	-*
Lähialueen asukkaat, n	15	2	13
Keskimääräinen kulutus (€)	42	-*	27

* havaintojen määrä (n) < 10, jolloin rahankäyttöä ei arvion epäluotettavuuden vuoksi ilmoiteta

Raportissa käytetty laskenta: Verlan Maailmanperintökohteen käyntimäärä 2023

Raportissa käytetyt kävijätutkimukset: Verlan puuhiomon ja pahvitehtaan kävijätutkimus 2023

Keskimääräinen rahankäyttö käyntikertaa kohden matkailijaryhmittäin vuonna 2023, Maailmanperintökohde, Verla

Kävijöiden rahankäyttö käyntikertaa kohden menolajeittain ja paikallistaloudelliset vaikutukset vuonna 2023, Maailmanperintökohde, Verla

Menolaji	Keskimääräinen rahankäyttö (sis. ALV)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	% tulo-vaikutuksista	Työllisyysvaikutus (htv)
n = 276				
Huoltamo-ostokset ¹	11,50	10 679	1	0
Paikallisliikenne ²	0,40	11 657	1	0
Ruoka- ja muut vähittäiskauppaostokset	13,44	112 990	7	1
Kahvila ja ravintola	15,81	443 758	28	5
Majoittuminen	26,01	756 566	48	9
Ohjelmanpalvelut ³	4,10	119 334	8	1
Muut menot ⁴	4,10	105 797	7	1
Välittömät vaikutukset yhteensä		1 560 781	100 %	19
Välilliset vaikutukset		1 114 801		4
Kokonaisvaikutukset		2 675 582		23

¹ Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

² Paikallismatkojen kuten bussi- ja taksimatkojen kustannukset

³ Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin

⁴ Muut menot, esim. kalastus- metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat

Raportissa käytetty laskenta: Verlan Maailmanperintökohteen käyntimäärä 2023

Raportissa käytetyt kävijätutkimukset: Verlan puuhiomon ja pahvitehtaan kävijätutkimus 2023

Palveluja käyttäneiden keskimääräinen rahankäyttö vuonna 2023, Maailmanperintökohde, Verla

Menolaji	Kaikki		Majoittujat		Päiväkävijät		Ulkomaalaiset kävijät		Kotimaan matkailijat	
	Keskimääräinen rahankäyttö (sis. ALV)	Palveluita käyttäneet, n	Keskimääräinen rahankäyttö	Palveluita käyttäneet, n	Keskimääräinen rahankäyttö	Palveluita käyttäneet, n	Keskimääräinen rahankäyttö	Palveluita käyttäneet, n	Keskimääräinen rahankäyttö	Palveluita käyttäneet, n
Huoltamo-ostokset ¹	25,79	123	32,24	57	20,22	66	16,48	5	27,44	109
Paikallisliikenne ²	27,65	4	32,80	2	22,50	2	0,00	0	35,20	3
Ruoka- ja muut vähittäiskauppaostokset	32,55	114	38,66	68	23,51	46	30,95	7	33,15	103
Kahvila ja ravintola	23,84	183	31,85	83	17,19	100	26,29	8	24,41	165
Majoittuminen	121,66	59	123,33	51	111,00	8	700,00	1	109,96	57
Ohjelmanpalvelut ³	12,58	90	13,34	43	11,88	47	12,61	6	12,72	80
Muut menot ⁴	24,07	47	29,07	25	18,40	22	25,30	5	23,97	39
Yhteensä	268,15	206	301,30	93	224,72	113	811,64	13	266,86	182

¹ Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

² Paikallismatkojen kuten bussi- ja taksimatkojen kustannukset

³ Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin

⁴ Muut menot, esim. kalastus- metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat

Raportissa käytetty laskenta: Verlan Maailmanperintökohteen käyntimäärä 2023

Raportissa käytetyt kävijätutkimukset: Verlan puuhiomon ja pahvitehtaan kävijätutkimus 2023

Tulo- ja työllisyysvaikutukset kohteen tärkeyden mukaan vuonna 2023, Maailmanperintökohde, Verla

Menolaji	Tärkein kohde n = 136		Yksi monista kohteista n = 117		Ennalta suunnittelematon n = 22		Yhteensä n = 275	
	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvaikutus (htv)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvaikutus (htv)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvaikutus (htv)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvaikutus (htv)
Huoltamo-ostokset ¹	4 504	0,1	5 350	0,1	865	0,0	10 718	0,1
Paikallisliikenne ²	6 940	0,1	4 760	0,0	0	0,0	11 700	0,1
Ruoka- ja muut vähittäiskauppaostokset	47 782	0,6	59 685	0,7	5 934	0,1	113 401	1,4
Kahvila ja ravintola	173 732	2,1	215 213	2,7	56 427	0,7	445 372	5,5
Majoittuminen	176 185	2,2	451 129	5,6	132 002	1,6	759 317	9,4
Ohjelmanpalvelut ³	59 883	0,7	47 667	0,5	12 218	0,1	119 768	1,3
Muut menot ⁴	47 906	0,6	43 026	0,5	15 249	0,2	106 182	1,2
Välittömät vaikutukset yhteensä	516 930	6	826 831	10	222 695	3	1 566 457	19
Välilliset vaikutukset	373 962	1	588 047	2	156 846	1	1 118 855	4
Kokonaisvaikutukset⁵	890 892	8	1 414 878	12	379 541	3	2 685 311	23

¹ Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

² Paikallismatkojen kuten bussi- ja taksimatkojen kustannukset

³ Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin

⁴ Muut menot, esim. kalastus- metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat

⁵ Tarkasteltaessa vaikutuksia kävijäsegmenteittäin, kokonaisvaikutukset vaihtelevat verrattuna segmenttoimattomaan aineistoon.

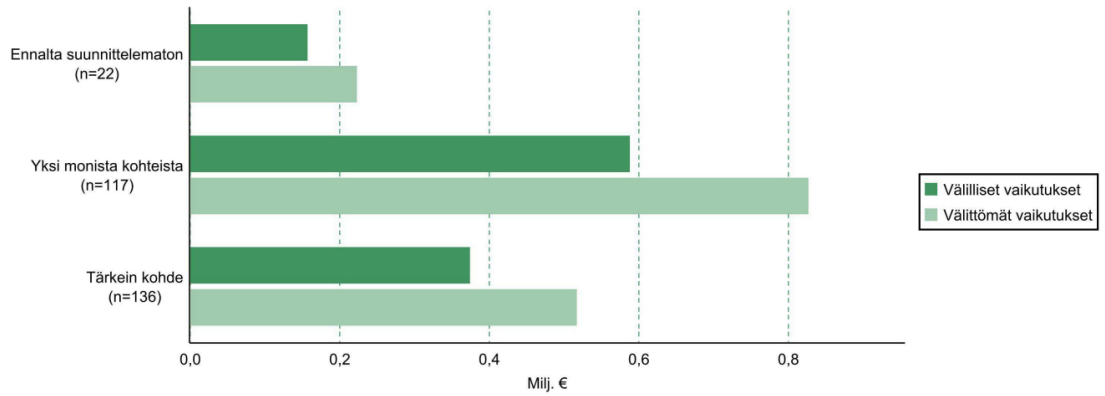
Tämä johtuu käytettävissä olevien vastausten määrän vaihtelusta.

Raportissa käytetty laskenta: Verlan Maailmanperintökohteen käyntimäärä 2023

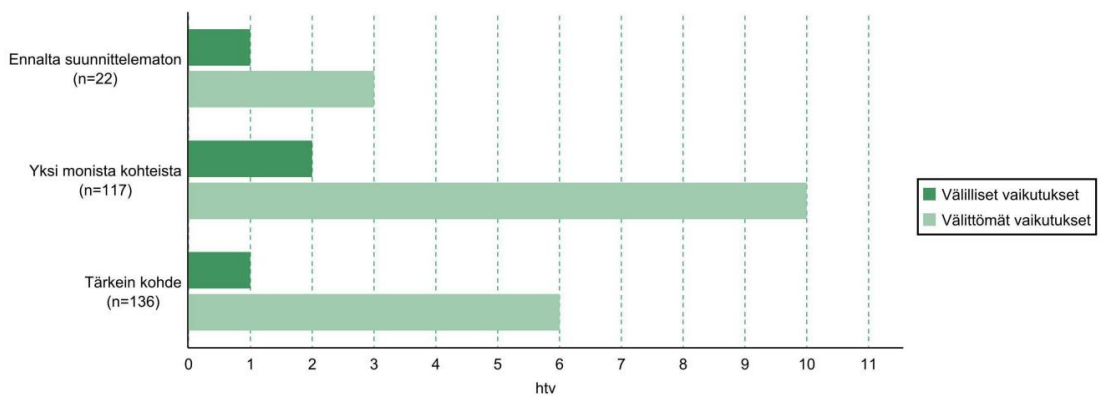
Raportissa käytetyt kävijätutkimukset: Verlan puuhiomon ja pahvitehtaan kävijätutkimus 2023

Tulovaikutukset kohteen tärkeyden mukaan vuonna 2023, Maailmanperintökohde, Verla

Paikallistaloudelliset työllisyysvaikutukset kohteen tärkeyden mukaan vuonna 2023, Maailmanperintökohde, Verla

Paikallistaloudelliset vaikutukset matkailijaryhmittäin vuonna 2023, Maailmanperintökohde, Verla

Menolaji	Kotimaan matkailijat n = 241		Ulkomaiset matkailijat n = 20		Lähialueen asukkaat n = 15		Yhteensä n = 276	
	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvai- kutus (htv)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvai- kutus (htv)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvai- kutus (htv)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvai- kutus (htv)
Huoltamo-ostokset ¹	10 066	0,1	277	0,0	336	0,0	10 679	0,1
Paikallisliikenne ²	11 130	0,1	0	0,0	527	0,0	11 657	0,1
Ruoka- ja muut vähittäiskauppaostokset	103 982	1,2	6 598	0,1	2 411	0,0	112 990	1,4
Kahvila ja ravintola	409 710	5,1	21 392	0,3	12 656	0,2	443 758	5,5
Majoittuminen	660 650	8,2	73 781	0,9	22 134	0,3	756 566	9,3
Ohjelmalvelut ³	107 253	1,2	7 975	0,1	4 105	0,0	119 334	1,3
Muut menot ⁴	87 424	1,0	11 828	0,1	6 545	0,1	105 797	1,2
Välittömät vaikutukset yhteensä	1 390 216	17	121 851	1	48 714	1	1 560 781	19
Välilliset vaikutukset	993 242	4	86 654	0	34 905	0	1 114 801	4
Kokonaisvaikutukset⁵	2 383 457	21	208 506	2	83 619	1	2 675 582	23

¹ Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

² Paikallismatkojen kuten bussi- ja taksimatkojen kustannukset

³ Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin

⁴ Muut menot, esim. kalastus- metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat

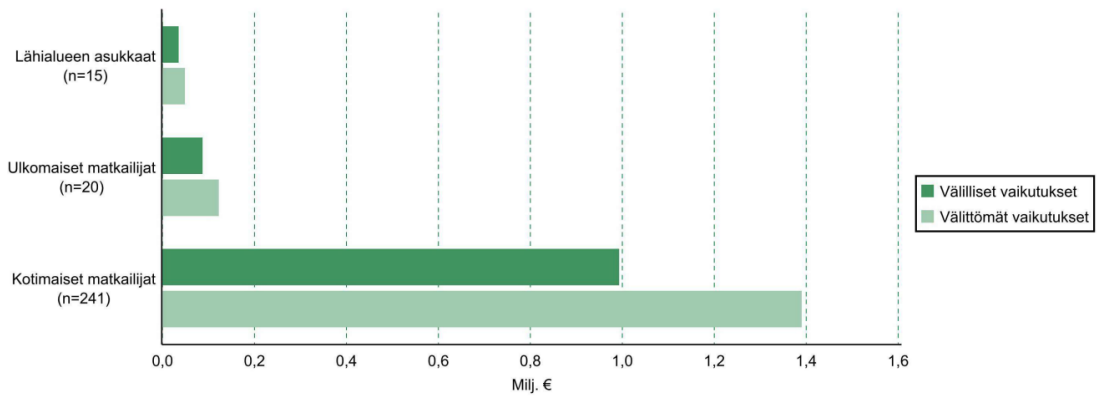
⁵ Tarkasteltaessa vaikutuksia kävijäsegmenteittäin, kokonaisvaikutukset vaihtelevat verrattuna segmentoimattomaan aineistoon.

Tämä johtuu käytettävissä olevien vastausten määrän vaihtelusta.

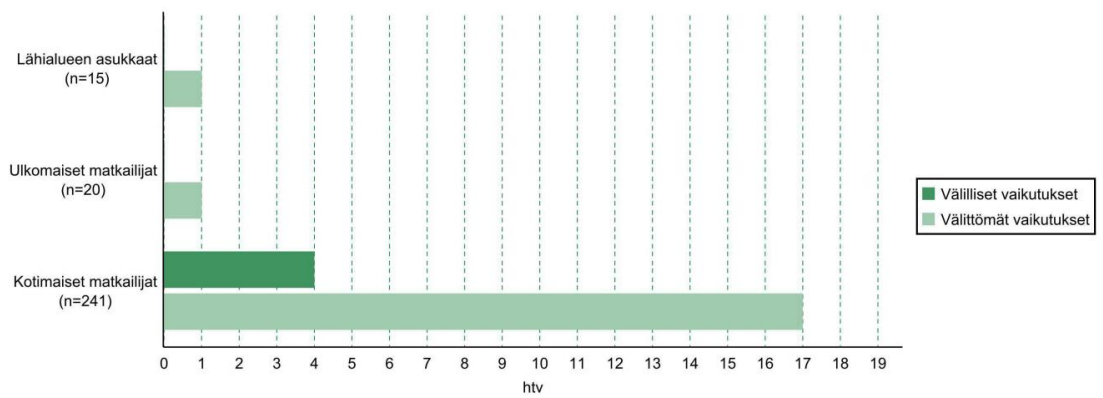
Raportissa käytetty laskenta: Verlan Maailmanperintökohteen käyntimäärä 2023

Raportissa käytetyt kävijätutkimukset: Verlan puuhiomon ja pahvitehtaan kävijätutkimus 2023

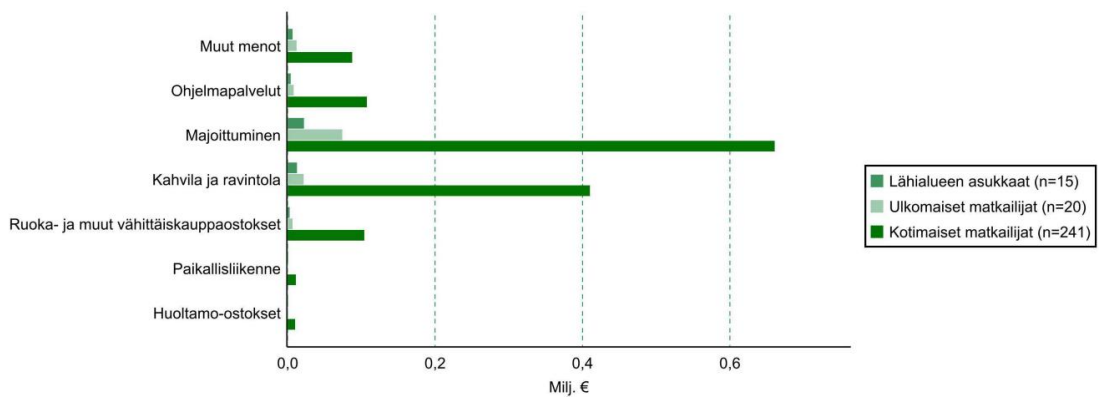
Tulovaikutukset matkailijaryhmittäin vuonna 2023, Maailmanperintökohde, Verla

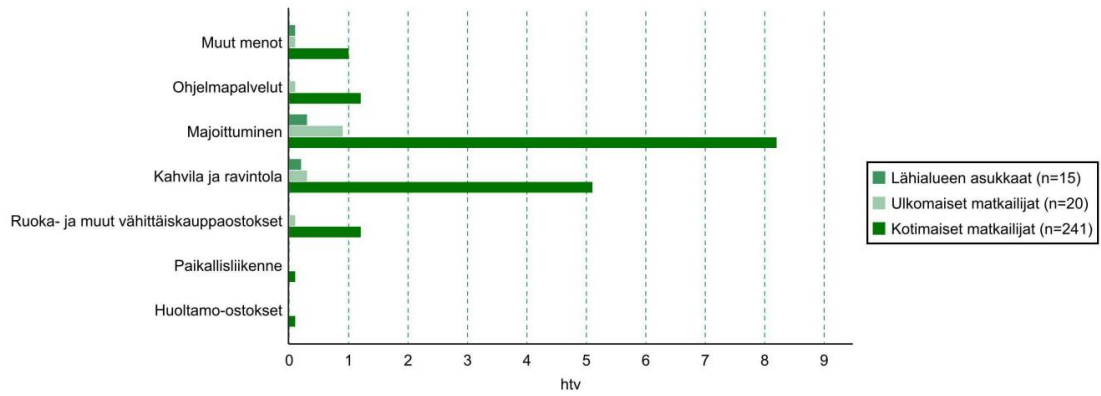
Työllisyysvaikutukset matkailijaryhmittäin vuonna 2023, Maailmanperintökohde, Verla

Väiittömät tulovaikutukset menolajeittain ja matkailijaryhmittäin vuonna 2023, Maailmanperintökohde, Verla

Välittömät työllisyysvaikutukset menolajeittain ja matkailijaryhmittäin vuonna 2023, Maailmanperintökohde, Verla

Majoittujien ja päiväkävijöiden paikallistaloudelliset vaikutukset vuonna 2023, Maailmanperintökohde, Verla

Menolaji	Päiväkävijät n = 162		Majoittajat n = 114		Yhteensä n = 276	
	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvai- kutus (htv)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvai- kutus (htv)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvai- kutus (htv)
Huoltamo-ostokset ¹	4 493	0,1	6 186	0,1	10 679	0,1
Paikallisliikenne ²	4 743	0,0	6 914	0,1	11 657	0,1
Ruoka- ja muut vähittäiskauppaostokset	32 937	0,4	80 053	1,0	112 990	1,4
Kahvila ja ravintola	174 862	2,2	268 896	3,3	443 758	5,5
Majoittuminen	93 597	1,2	662 969	8,2	756 566	9,3
Ohjelmapalvelut ³	58 872	0,7	60 462	0,7	119 334	1,3
Muut menot ⁴	37 853	0,4	67 945	0,8	105 797	1,2
Välittömät vaikutukset yhteensä	407 356	5	1 153 425	14	1 560 781	19
Välilliset vaikutukset	295 113	1	819 688	3	1 114 801	4
Kokonaisvaikutukset⁵	702 469	6	1 973 113	17	2 675 582	23

¹ Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

² Paikallismatkojen kuten bussi- ja taksimatkojen kustannukset

³ Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin

⁴ Muut menot, esim. kalastus- metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat

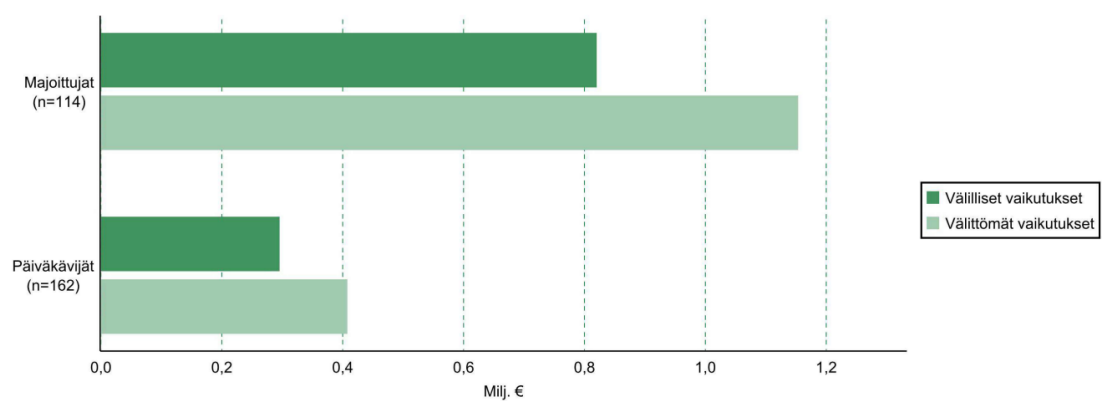
⁵ Tarkasteltaessa vaikutuksia kävijäsegmentteittäin, kokonaisvaikutukset vaihtelevat verrattuna segmenttoimattomaan aineistoon.

Tämä johtuu käytettävissä olevien vastausten määrän vaihtelusta.

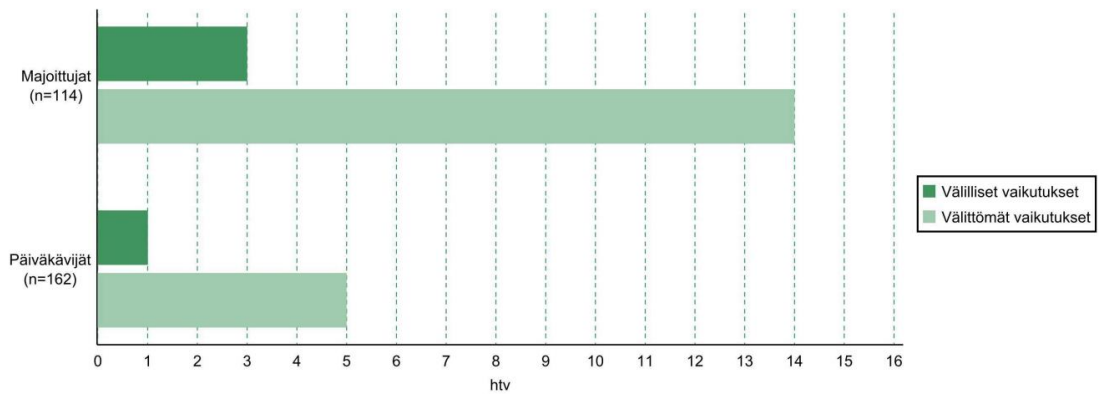
Raportissa käytetty laskenta: Verlan Maailmanperintökohteen käyntimäärä 2023

Raportissa käytetyt kävijätutkimukset: Verlan puuhiomon ja pahvitehtaan kävijätutkimus 2023

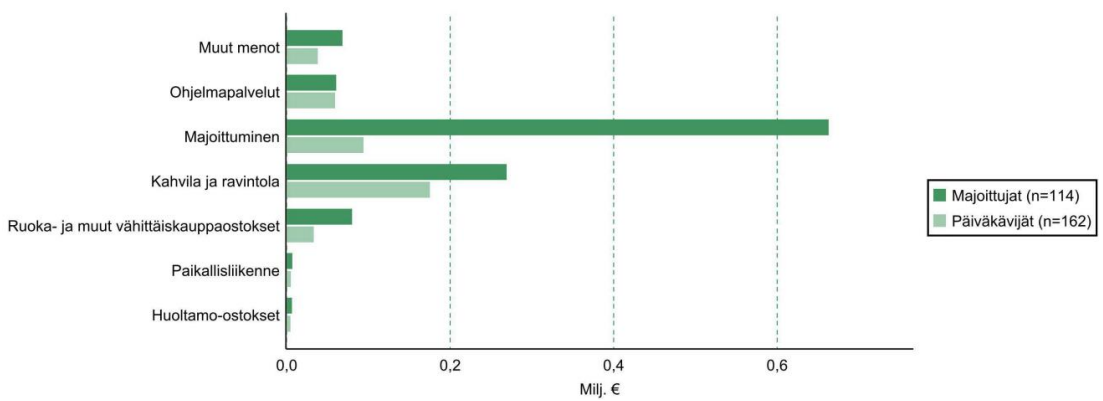
Majoittujien ja päiväkävijöiden tulovaikutukset vuonna 2023, Maailmanperintökohde, Verla

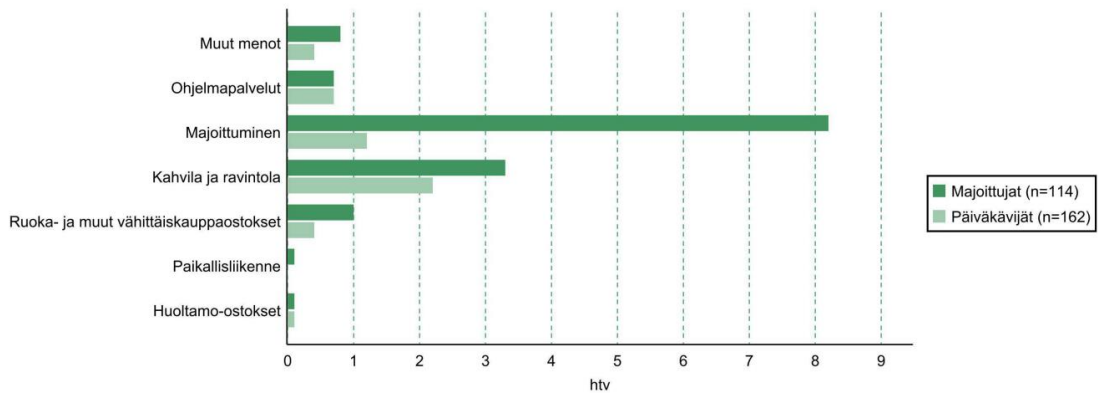
Majoittujien ja päiväkävijöiden työllisyysvaikutukset vuonna 2023, Maailmanperintökohde, Verla

Majoittujien ja päiväkävijöiden välittömät tulovaikutukset menolajeittain vuonna 2023, Maailmanperintökohde, Verla

Majoittujien ja päiväkävijöiden välittömät työllisyysvaikutukset menolajeittain vuonna 2023, Maailmanperintökohde, Verla

Tutkimusalue:	Maailmanperintökohde, Verla
Käyntimäärä:	32 000 (v.2023)
Kävijätutkimus:	Verlan puuhiomon ja pahvitehtaan kävijätutkimus 2023
Alueluokitus:	taajama / tiheä asutus
Kokonaistulovaikutus:	2 675 582 €
Kokonaistyöll. vaikutus:	23 htv
Tulovaikutukset, kun puisto tärkein kohde:	890 892 €
Työllisyysvaikutukset, kun puisto tärkein kohde:	8 htv
Kotimaisten matkailijoiden kulutus keskimäärin:	78 €
Ulkomaisten matkailijoiden kulutus keskimäärin:	71 €
Paikallisten kävijöiden kulutus keskimäärin:	42 €

Käynnin terveys- ja hyvinvointivaikutukset

Vastanneiden mukaan heidän psyykkinen hyvinvointinsa lisääntyi käynnillä Verlassa keskimäärin eniten (4,35, asteikolla 1 täysin eri mieltä – 5 täysin samaa mieltä). Psyykkinen hyvinvointi käsittää mm. tyytyväisyyden elämään, kohentuneen mielialan ja uuden oppimisen.

Fyysinen hyvinvointi lisääntyi vastaajien mukaan vähiten (4,01). Vastaukset fyysiseen hyvinvointiin erosivat toisistaan eniten (keskihajonta 0,94).

Kokonaisuudessaan vastaajat olivat jonkin verran samaa mieltä (4,22), että terveys- ja hyvinvointivaikutukset lisääntyivät vierailun aikana.

Kävijöiden kokemat terveys- ja hyvinvointivaikutukset

	Vastanneita		Arviointi, %					Keski-arvo	Keskihajonta
	n	%	täysin eri mieltä	jonkin verran eri mieltä	ei samaa eikä eri mieltä	jonkin verran samaa mieltä	täysin samaa mieltä		
Sosiaalinen hyvinvointini lisääntyi (esim. työkyvyn edistyminen, ihmissuhteiden lujittuminen, yksin tai yhdessä tekemisestä nauttiminen)	295	95	0	1	14	36	48	4,31	0,78
Psyykkinen hyvinvointini lisääntyi (esim. tyytyväisyys elämään, mielialan kohentuminen, palautuminen henkisestä uupumuksesta, uuden oppiminen)	297	95	0	1	14	34	51	4,35	0,75
Fyysinen hyvinvointini lisääntyi (esim. luontoaistimuksista nauttiminen, fyysisen kunnon ylläpito, uusien taitojen omaksuminen, fyysinen hyvä olo)	295	95	1	4	26	31	38	4,01	0,94
Yhteensä	297	95						4,22	0,84

Verlan puuhiomon ja pahvitehtaan kävijöiden kävijättyvyisyys

Käynnin tarkoitus

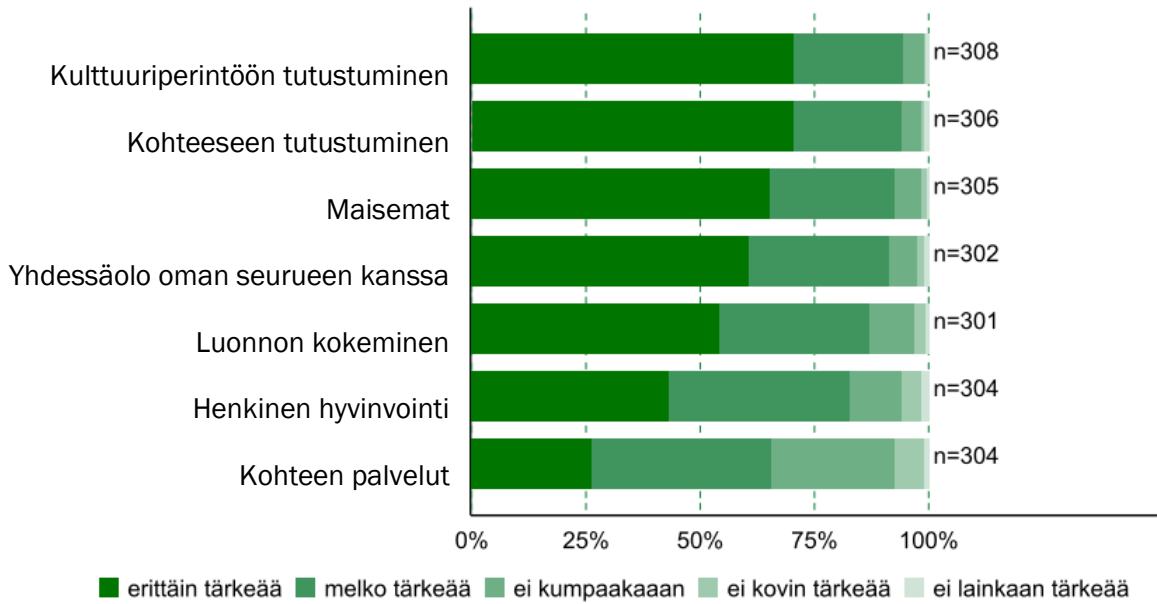
Kyselyyn osallistuneilta tiedusteltiin, miten tärkeitä seitsemän eri käyntimotiivia olivat heidän tämänkertaisella käynnillään Verlassa.

Kulttuuriperintöön tutustuminen osoittautui vastanneille tärkeimmäksi motiiviksi vierailu kohteessa (4,63, asteikolla 1 ei lainkaan tärkeää –5 erittäin tärkeää) yhdessä kohteeseen tutustumisen rinnalla (4,62). Seuraavaksi tärkeimpiä motiiveja vierailuun olivat maisemat (4,56) ja yhdessäolo oman seurueen kanssa (4,49).

Kohteen palvelut eivät olleet vastaajille aivan yhtä tärkeitä motiiveja vierailu kohteessa, kuin muut vaihtoehdot (3,84). Myös henkinen hyvinvointi sai yhden alhaisimmista arvosanoista tässä tarkastelussa (4,18). Kohteen palveluiden ja henkisen hyvinvoinnin vastausten hajonta oli myös suurempaa, kuin muiden vaihtoehtojen (keskihajonta 0,92 ja 0,91).

Motiivi	Vastanneita		Arviointi, %					Keski- arvo	Keski- hajon- ta
	n	%	ei lainkaan tärkeää	ei kovin tärkeää	ei kumpaak- kaan	melko tärkeää	erittäin tärkeää		
Luonnon kokeminen	301	97	1	2	10	33	54	4,38	0,81
Maisemat	305	99	0	1	6	28	65	4,56	0,69
Henkinen hyvinvointi	304	98	2	4	11	40	43	4,18	0,91
Yhdessä olo oman seurueen kanssa	302	98	1	1	6	31	61	4,49	0,76
Kohteeseen tutustuminen	306	99	1	1	4	24	71	4,62	0,69
Kulttuuriperintöön tutustuminen	308	100	1	0	5	24	70	4,63	0,65
Kohteen palvelut	304	98	1	6	27	39	26	3,84	0,92
Yhteensä	309								

Virkistysmotiivit, graafi

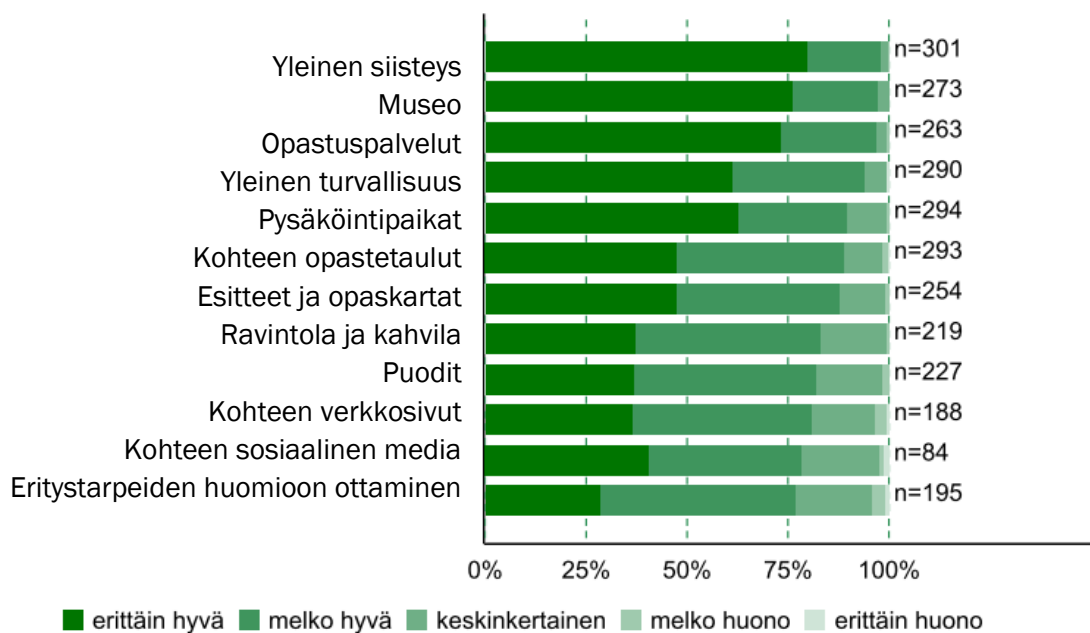

Palveluiden laatu ja määrä

Vastanneet arvioivat kohteen yleisen siisteyden (4,8, asteikolla 1 erittäin huono – 5 erittäin hyvä), museon (4,7) ja opastuspalvelut (4,7) parhaimmilla arvosanoilla. Myös kohteen yleinen turvallisuus (4,5) ja pysäköintipaikat (4,5) saivat kävijöiltä korkeat arvosanat.

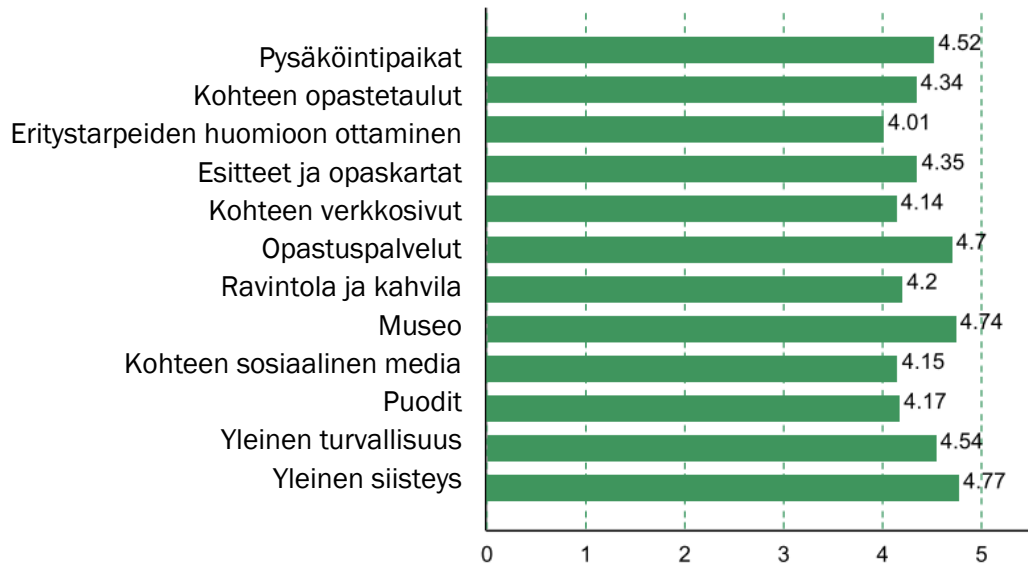
Eritystarpeiden huomioon ottaminen (4,0) ja kohteen verkkosivut (4,1) saivat muihin palveluihin verrattuna hieman alemmat arvosanat, mutta ylsivät silti arvosanaan 4. Eritystarpeiden huomioon ottamista ja kohteen verkkosivuja arvioi noin 60 prosenttia vastanneista ja kohteen sosiaalista mediaa vain 27 prosenttia.

Vastaajat antoivat kohteen palveluiden määrälle arvosanan 4,7 (asteikolla 1 erittäin huono – 5 erittäin hyvä). Kaikki vastanneet olivat joko melko tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä palveluiden määrään Verlassa.

Palveluiden käyttö ja laadun arviointi, graafi keskiarvoista

n = 309

Palveluiden käyttö ja laadun arviointi

Palvelu tai ympäristötekijä	Käyttänyt ja arvioinut		Arviointi, %					Keskiarvo
	n	%	erittäin huono	melko huono	keskin-kertainen	melko hyvä	erittäin hyvä	
Pysäköintipaikat	294	95	0	1	10	27	63	4,5
Kohteen opastetaulut	293	95	0	1	9	42	47	4,3
Erityistarpeiden huomioon ottaminen	195	63	1	3	19	48	29	4,0
Esitteet ja opaskirjat	254	82	0	1	11	40	48	4,3
Kohteen verkkosivut	188	61	1	3	16	44	37	4,1
Opastuspalvelut	263	85	0	0	3	24	73	4,7
Ravintola ja kahvila	219	71	0	0	16	46	37	4,2
Museo	273	88	0	0	3	21	76	4,7
Kohteen sosiaalinen media	84	27	1	1	19	38	40	4,2
Puodit	227	73	0	2	16	45	37	4,2
Yleinen turvallisuus	290	94	1	0	5	33	61	4,5
Yleinen siisteys	301	97	0	0	2	18	80	4,8
Vastanneita yhteensä	309							

	Arvioinnit		Arviointi, %					Keski-arvo
	n	%	erittäin tyytymätön	melko tyytymätön	ei kumpikaan	melko tyytyväinen	erittäin tyytyväinen	
Tyytyväisyys palveluiden määrään kokonaisuudessaan	264	85	0	0	0	32	68	4,7

Ennako-odotusten toteutuminen

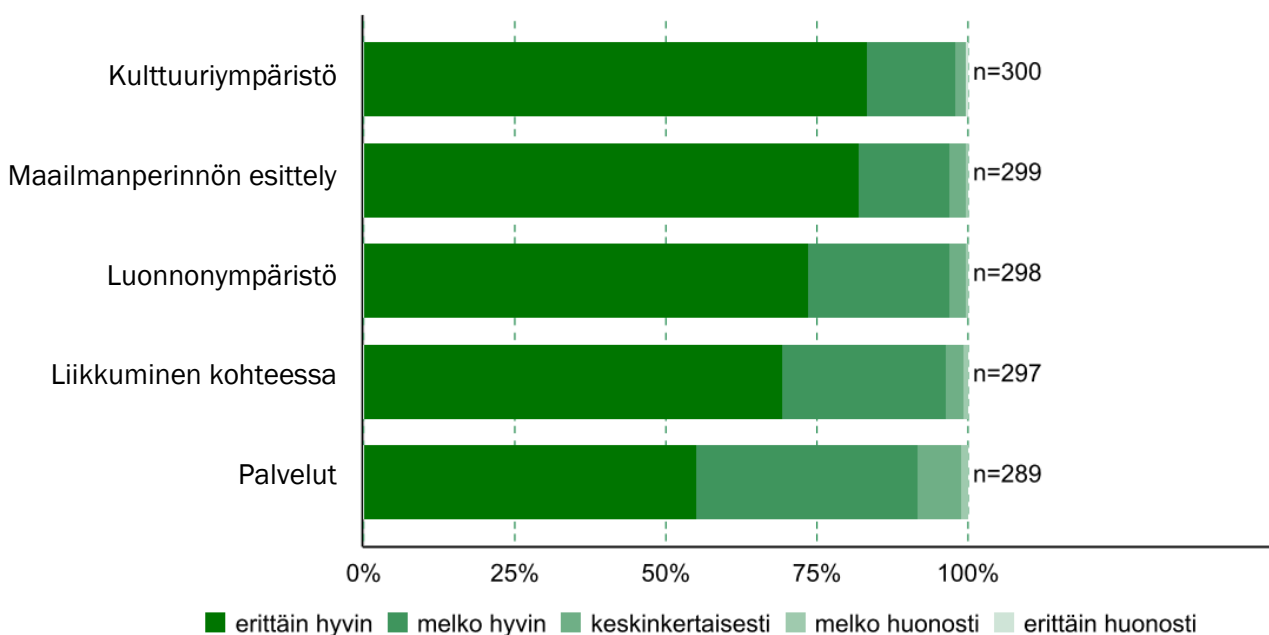
Kyselyyn vastanneilta tiedusteltiin viiden eri osa-alueen ennako-odotusten vastaavuutta käynnillä.

Kulttuuriympäristö vastasi osa-alueista eniten kävijöiden odotuksia (4,81, asteikolla 1 erittäin huonosti – 5 erittäin hyvin) ja maailmanperinnön esittely (4,79) toiseksi eniten. Myös näiden havaintojen keskihajonnat olivat muita vaihtoehtoja alhaisemmat, joten vastaajat olivat siis melko yksimielisiä.

Palvelut (4,46) vastasivat näiden vaihtoehtojen osalta vähiten kävijöiden odotuksia. Tämä vaihtoehto sai kuitenkin suhteellisesti eniten vastauksia arviolla 4 eli melko hyvin (37 %).

Käynnin ja kävijöiden ennako-odotusten vastaavuus

Odotukset	Vastanneita		Arviointi, %					Keski-arvo	Keskihajonta
	n	%	erittäin huonosti	melko huonosti	keskinkertaisesti	melko hyvin	erittäin hyvin		
Luonnonympäristö	298	98	0	0	3	23	73	4,70	0,53
Liikkuminen kohteessa	297	98	0	1	3	27	69	4,65	0,57
Palvelut	289	95	0	1	7	37	55	4,46	0,68
Kulttuuriympäristö	300	99	0	0	2	15	83	4,81	0,48
Maailmanperinnön esittely	299	98	0	0	3	15	82	4,79	0,49
Yhteensä	304								

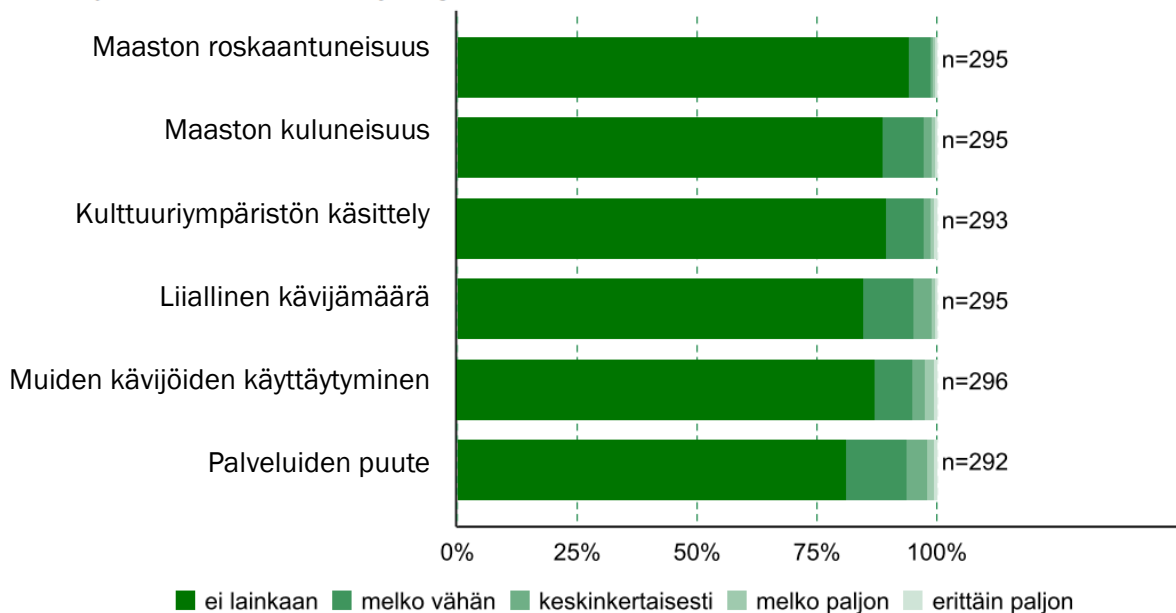
Käyntiä häirinneet tekijät

Vastanneet arvioivat annettujen häiriötekijöiden vaikuttaneen heidän käyntikokemukseensa melko vähän tai ei lainkaan.

Palveluiden puute (4,72, asteikolla 1 erittäin paljon – 5 ei lainkaan), liiallinen kävijämäärä (4,79) ja kulttuuriympäristön käsittely (4,79) häiritsivät vastanneita hieman muita annettuja vaihtoehtoja enemmän.

Häiriötekijä	Vastanneita		Arviointi, %					Keskiarvo	Keskihajonta
	n	%	erittäin paljon	melko paljon	keskinkertaisesti	melko vähän	ei lainkaan		
Maaston roskaantuneisuus	295	100	0	1	2	8	89	4,85	0,50
Maaston kuluneisuus	295	100	0	0	1	4	94	4,92	0,39
Kulttuuriympäristön käsittely	295	100	0	1	4	11	85	4,79	0,57
Liiallinen kävijämäärä	296	100	1	2	3	8	87	4,79	0,64
Muiden kävijöiden käyttäytyminen	293	99	1	1	1	8	89	4,85	0,53
Palveluiden puute	292	99	1	1	4	13	81	4,72	0,67
Yhteensä	296								

Käyntiä häirinneet tekijät, graafi

Kävijätyytyväisyysindeksi

Kyselyyn osallistuneiden kävijätyytyväisyys täyttyi etenkin vähäisillä häiriötekijöillä (4,84, asteikolla 1–5) ja odotusten täyttymisen osalta (4,68). Palvelut saivat alhaisimman keskiarvon kävijätyytyväisyysosatekijöitä tarkasteltaessa (4,37), mutta tämäkin nousi selkeästi yli arvosanan 4.

Kävijätyytyväisyysindeksi kuvaa kohteen yleistä asiakastyytyväisyyttä. Kävijätyytyväisyysindeksi huomioi eri osatekijöiden keskiarvot: palveluiden laatu ja määrä, ympäristön laatu, odotusten toteutuminen ja käyntiä häirinneet tekijät.

Indeksilukema ilmoitetaan niin aluekohtaisena kuin valtakunnallisena. Aluekohtainen lukema huomioi kaikki osa-alueet ja sitä käytetään vertailtaessa saman alueen eri vuosien tuloksia. Valtakunnallista lukemaa käytetään vertailtaessa tuloksia eri alueiden ja kohteiden kesken eikä se huomio mm. ympäristöosatekijää.

Verlan aluekohtainen kävijätyytyväisyysindeksi on 4,60 ja valtakunnallinen kävijätyytyväisyysindeksi 4,62 (asteikolla 1–5).

Kävijätyytyväisyys osatekijöittäin

Palvelut		Ympäristö		Odotukset		Häiriötekijät	
Pysäköinti- paikat	4,52	Yleinen turvallisuus	4,54	Luonnon- ympäristö	4,70	Maaston kuluneisuus	4,85
Kohteen opastetaulut	4,34	Yleinen siisteys	4,77	Reitit ja rakenteet	4,65	Maaston roskaan- tuneisuus	4,92
Erityis- tarpeiden huomioon ottaminen	4,01			Palvelut	4,46	Liiallinen kävijämäärä	4,79
Esitteet ja opaskartat	4,35			Kulttuuri- ympäristö	4,81	Muiden kävijöiden käyttäytyminen	4,79
Kohteen verkkosivut	4,14			Maailmanperintö	4,79	Kulttuuri- ympäristön käsittely	4,85
Opastus- palvelut	4,70						
Ravintola ja kahvila	4,20						
Museo	4,74						
Kohteen sosiaalinen media	4,15						
Puodit	4,17						
Palveluiden määrä	4,67						
Palvelut		Ympäristö		Odotukset		Häiriötekijät	
Aluekohtainen keskiarvo	4,40		4,66		4,68		4,84
Vertailukelpoinen keskiarvo	4,37		4,66		4,68		4,84
Aluekohtainen kävijätyytyväisyysindeksi					4,60		
Valtakunnallisesti vertailukelpoinen kävijätyytyväisyysindeksi					4,62		

Verlan puuhiomon ja pahvitehtaan kävijöiden maailmanperintötietous

Maailmanperintötietous ja maailmanperinnön merkitys käynnille

Vastanneista 82 prosenttia ilmoitti tietävänsä ennen käyntiään, että Verla on listattu Unescon maailmanperintökohteeksi. 70 prosenttia vastasi tietävänsä syyn, miksi Verlan puuhiomo ja pahvitehdas on nimetty Unescon maailmanperintökohteeksi.

Kävijöiltä tiedusteltiin, mistä he saivat tietää, että Verla on nimetty Unescon maailmanperintökohteeksi. Tähän kysymykseen vastasi 173 kävijää. Suosituin lähde oli internet (n=69). Myös perhe, sukulaiset ja ystävät olivat monelle merkittäviä tiedonlähteitä (n=36).

Kotimaisten (n=275) kävijöiden tietous maailmanperintöstä vastasi melko hyvin koko tutkimusjoukon tuloksia heidän muodostaessa suurimman osan kokonaisvastaajajoukosta. Ulkomaalaisista (n=22) hieman yli puolet tiesi Verlan olevan maailmanperintökohteeksi ennen saapumistaan kohteeseen.

Kävijöiltä tiedusteltiin myös, mistä he olivat saaneet tiedon siitä, miksi Verla on nimetty Unescon maailmanperintökohteeksi (n=190). Suuri osa mainitsi opastuksen kohteessa (n=82) tai muun kohteessa saadun tiedonlähteen.

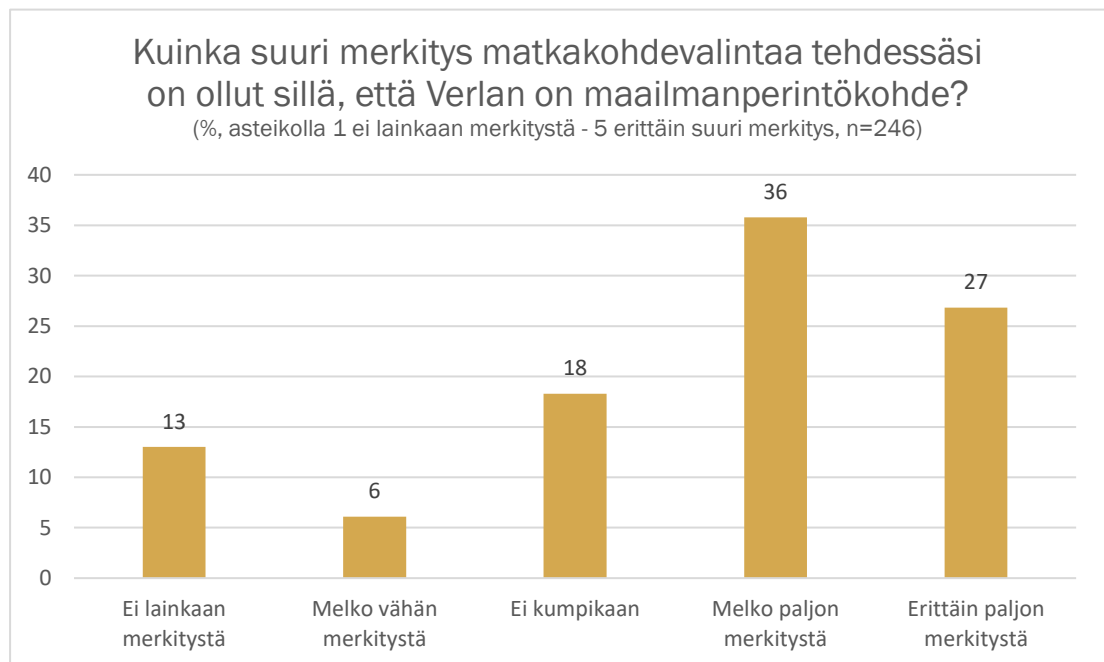
Vastanneista 27 prosenttia ilmoitti, että Verlan maailmanperintöstatuksella oli erittäin suuri merkitys vierailulle matkakohdevalintaa tehdessä. 36 prosentille vastanneista maailmanperintöstatuksella oli erittäin suuri merkitys ja 13 prosentille statuksella ei ollut lainkaan merkitystä matkaa suunniteltaessa.

Tieto, maailmanperintöstatus	n	%
Kyllä	243	82
Ei	54	18
Yhteensä	297	100

Tieto, syy maailmanperintöstatukseen	n	%
Kyllä	207	70
Ei	90	30
Yhteensä	297	100

Tiedonlähde, maailmanperintöstatus	n
Internet	69
Perhe, sukulaiset, ystävät	36
Media (TV, radio, lehdet)	22
Koulutus, yleissivistys	19
Muu	15
Opas, kohteessa	12
Yhteensä	173

Tiedonlähde, syy maailmanperintöstatukseen	n
Opas, kohteessa saatu tieto	82
Internet	63
Media (TV, radio, lehdet)	12
Perhe, sukulaiset, ystävät	14
Muu	11
Koulutus, yleissivistys	8
Yhteensä	190

Verlan puuhiomon ja pahvitehtaan kävijöiden muu kohdetietous ja tyytyväisyys

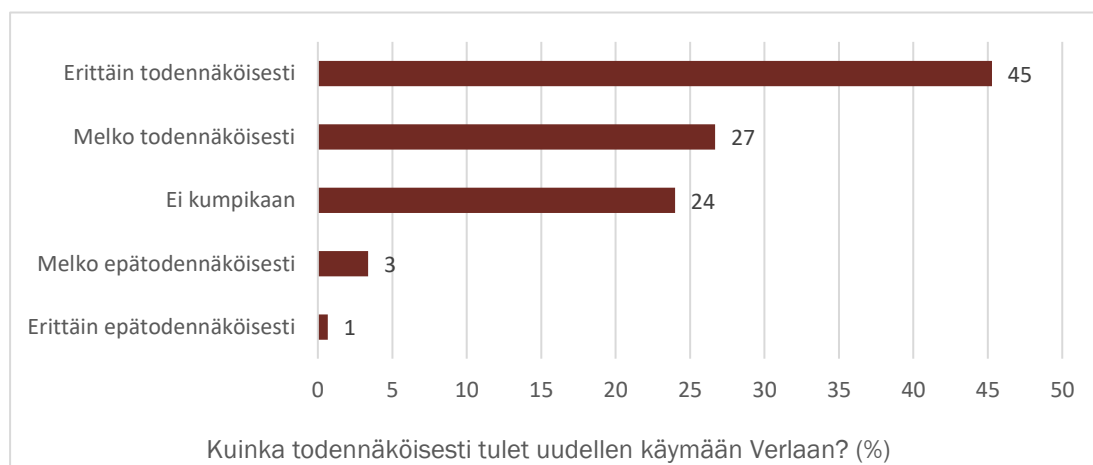
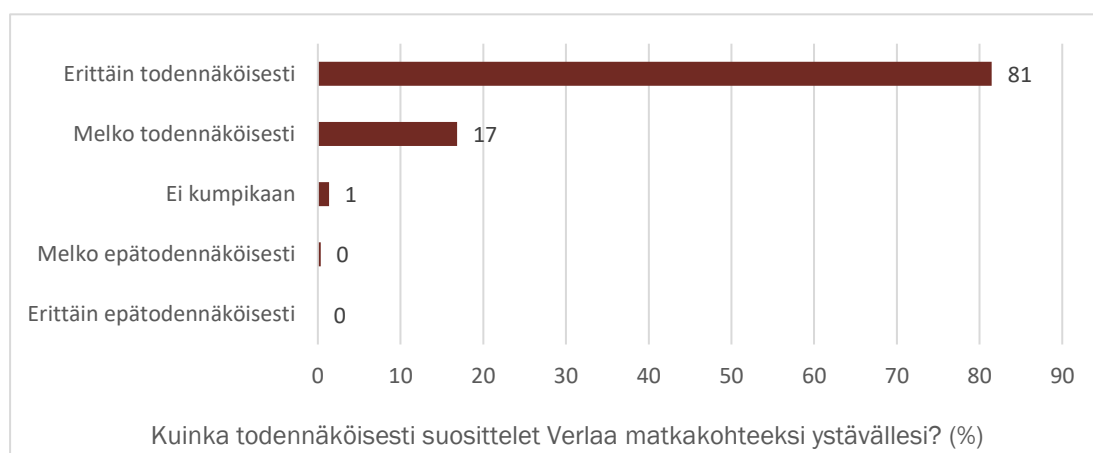
Verlan kävijätutkimuksessa selvitettiin myös muutamia kohdekohtaisia lisäkysymyksiä.

Vastanneista 76 prosenttia ilmoitti, että he tiesivät ennen vierailuaan, että Verlan on UPM-Kymmene Oyj:n omistama ja ylläpitämä kohde.

Vastanneista 81 prosenttia totesi suosittellevansa Verlaa matkakohteena ystävälleen erittäin todennäköisesti. 98 vastanneista suosittelisi Verlaa ystävälleen melko tai erittäin todennäköisesti. Vain yksi vastaaja ilmoitti suosittellevansa Verlaa melko epätodennäköisesti eteenpäin ja neljä vastaajaa ei osannut valita vastaustaan suuntaan tai toiseen.

45 prosenttia vastanneista näki erittäin todennäköisenä uuden vierailun Verlaan ja 27 prosentille se oli melko todennäköistä.

Tieto, Verla on UPM-Kymmene Oyj:n omistama ja ylläpitämä kohde	n	%
Kyllä	223	76
Ei	72	24
Yhteensä	295	100

Verlan puuhiomon ja pahvitehtaan kävijöiden vapaamuotoinen palaute

Kävijätutkimukseen osallistuneilla oli mahdollisuus antaa vapaamuotoista palautetta lomakkeen lopussa. Vapaita palautteita kerääntyi 66 kappaletta.

Eniten palautetta vastaajat jättivät kehujen muodossa (58 %). Näihin sisältyivät kiitokset etenkin opastetusta kierroksesta ja oppaan hyvästä ammattitaidosta. Lisäksi Verlaa paikkana keuhuttiin vuolaasti.

Kehittämisehdotuksia ja valituksia tuli palautteista yhteensä 36 prosenttia. Ne liittyvät pääosin opastettujen kierrosten kielivalikoimaan, aikatauluihin ja sisältöihin sekä ruokakaupan puuttumiseen.

Kaikki vapaamuotoiset palautteet löytyvät liitteestä 7.

Verlan puuhiomon ja pahvitehtaan kävijätutkimuksen tulosten tarkastelu

Yhteenveto ja johtopäätökset

Verlan puuhiomolta ja pahvitehtaasta kerätty kävijätutkimusaineisto tarkistettiin ennen tallentamista Metsähallituksen ASTA-kävijätutkimusjärjestelmään. Otoksesta poistettiin lopulta kolme lomaketta vajaiden tietojen vuoksi. Vajaksi tiedoiksi määriteltiin lomake, josta oli täytetty alle puolet.

Lomakkeiden epäjohtonmukaisuuksia korjattiin mahdollisuuksien mukaan ja vain mikäli ne olivat selkeitä virheitä. Epäjohtonmukaisuudet liittyivät yleisimmin esimerkiksi selkeästi lähialueen ulkopuolella tapahtuneeseen yöpymiseen tai rahankäyttöön. Kohteen ja sen lähialueen ulkopuolella selkeästi tapahtunutta yöpymistä tai rahankäyttöä ei tallennettu järjestelmään.

Kävijätutkimukseen vastanneet tai aineistonkerääjät eivät ilmoittaneet, että tutkimusta tai aineistonkeruuta olisi häirinnyt jokin erityinen tekijä. Edes kyselylomakkeen pituudesta vastaajat eivät antaneet palautetta.

Kävijärakenne ja vierailu kohteessa

Verlan kävijärakenteessa painottuvat korkeasti kouluttautuneet yli 45-vuotiaat kotimaiset matkailijat. Kotimaiset kävijät saapuvat pääosin pääkaupunkiseudulta ja Kaakkois-Suomen kaupungeista.

Kävijöiden seurueet koostuivat omasta perheestä tai sukulaisista ja ystäväporukoista. Seurueiden koot olivat osaksi melko suuria. Etenkin erilaiset harraste- tai eläkeläisryhmät saapuivat kohteeseen isomman joukon kesken.

Kävijät saapuivat kohteeseen lähinnä sen kulttuuriperinnön vuoksi, eivätkä niinkään maisemien tai luonnon vuoksi. Verlan lähiseutu tarjoaa runsaasti luontomatkailuvaihtoehtoja ja esimerkiksi Repoveden kansallispuisto on selkeästi Verlan kävijöiden suosiossa. Verlan profiili kulttuurimatkailukohteena vahvistuu tutkimustulosten perusteella, mutta luontoelämysten voisi olettaa olevan Verlan kävijöille myös yksi tärkeä elementti kulttuurin rinnalla ja kohteeseen helposti yhdistettävä matkan osa.

Tutkimus tavoitti vain 8 prosenttia ulkomaalaisia matkailijoita kaikista kävijätutkimukseen osallistuneista. Myöskään paikallisten asukkaiden eli kouvolaisten osuus tutkimukseen osallistuneista ei ollut suuri, vain 6 prosenttia.

Merkittävimmät paikallistaloudelliset vaikutukset johtuivat kotimaisten majoittuneiden kävijöiden rahankäytöstä. Kotimaisista matkailijoista 75 prosenttia ilmoitti käyttäneensä rahaa vierailunsa yhteydessä, ulkomaalaista 65 prosenttia ilmoitti tehneensä näin. Ulkomaalaiset viettivät kuitenkin kotimaisia matkailijoita (2,7 vrk) pidemmän viipymän kohteessa ja sen lähialueella (7,8 vrk). On kuitenkin huomioitava, että ulkomaalaisten osuus koko tutkimusjoukosta oli kotimaisia huomattavasti pienempi, joten heidän osuutensa kokonaisvaikutuksista on myös rajallinen.

Kotimaisille matkailijoille kohde oli koko vastaajajoukon tapaan heidän ainoa tai tärkein kohde kyseisellä matkalla. Ulkomaalaisille kohde oli pääosin yksi monista matkakohdeista.

Kävijätyytyväisyys ja kohteen merkitys

Verlan kävijöiden tyytyväisyys kohteeseen ja sen tarjontaan on erittäin hyvällä tasolla. Etenkin kohteen opastukset ja oppaat saivat paljon kiitosta edellisen kävijätutkimuksen tapaan.

Kävijät kaipaavat selkeästi enemmän peruspalveluita kohteeseen, kuten ruokakauppaa, mutta ymmärrettävästi tämä ei ole kohteen kesäpainotteisen aukiolon kannalta kovinkaan kannattavaa.

Kävijät ilmoittivat saaneensa tiedon siitä, miksi kohde on lisätty Unescon maailmanperintökohteeksi etenkin opastusten kautta. On tärkeää, että kävijät ymmärtävät kohteen arvon siellä vieraillessaan. Tällä on huomattava vaikutus kävijäkokemukseen. Oppaat, mielenkiintoiset opastukset ja kohteen merkityksen ymmärtäminen avartavat sekä rikastuttavat kävijäkokemusta. Toki on myös tärkeää viestiä kävijöille jo ennen vierailua kohteen arvosta.

Internet ja seurue tai perhe olivat myös tärkeitä tiedonlähteitä maailmanperintötietouteen. Kohteessa aikaisemmin vierailleet ja sen jo entuudestaan tuntevat kertovat kokemuksistaan eteenpäin. Yksi maailmanperintökohteiden esittelyn ja viestinnän tärkeimpiä tehtäviä on vaikuttaa siihen, mitä kävijät muistavat kohteesta vierailunsa jälkeen, ja miten he puhuvat siitä läheisilleen ja ystävilleen.

Maailmanperintötietous oli Verlan kävijöillä hyvin ajan tasalla ja se on yhteydessä myös siihen, miten merkittävä kohteen maailmanperintöstatus on ollut kävijöiden matkasuunnitelmissa. Ulkomaalaisten tietous oli hieman kotimaisia alhaisempi, mutta tämä on todettavissa muidenkin Suomen maailmanperintökohteiden tutkimustuloksista. Tästä huolimatta ulkomaalaisille kohteen maailmanperintöstatuksen merkitys oli lähes yhtä merkittävää heidän matkasuunnitelmissaan kuin kotimaisten kävijöiden ilmoittama merkitys.

Miellyttävään kävijäkokemukseen vaikuttaa uuden oppiminen, tyytyväisyys yleisesti elämään ja Verlan kävijöiden seuruetietoja tarkasteltaessa myös mm. yhdessä tekeminen. Tätä kuvaa kävijöiden arvio siitä, että heidän psyykinen ja sosiaalinen hyvinvointinsa lisääntyivät eniten käynnin aikana eri terveyden- ja hyvinvoinninosa-alueita tarkasteltaessa.

Vertailu aiempiin tutkimuksiin

Kävijätutkimus 2018

Vuoden 2023 kävijätutkimustulokset Verlan kävijäprofiilista vastaavat vuonna 2018 saatuja tuloksia. Verlan kävijät painottuvat edelleen yli 45-vuotiaisiin, korkeasti koulutettuihin kotimaisiin matkailijoihin. Tutkimukseen osallistuneiden keski-ikä tosin on hieman jopa noussut muutamalla vuodella edellisestä tutkimuksesta (2018: 49,61, 2023: 52,15).

Verla on yhä suuremmalle osalle kävijöistä heidän matkansa ainoa tai tärkein kohde. Vuoden 2023 tuloksissa tämä suhdeluku (50 %) oli noussut vielä edellisestä tutkimustuloksesta (46 %).

Verlan kävijöille opastettu kierros, kulttuuriperintöön ja historiaan tutustuminen ovat tärkeimpiä aktiviteettejä kohteessa. Päiväkävijöiden ja yöpyjien viipymät kohteessa eivät vaihdelleet paljon tutkimusvuosien välillä. Yöpyneiden matkailijoiden viipymä kohteessa ja sen lähialueella tosin oli lyhentynyt tutkimusten välillä noin viidestä vuorokaudesta reiluun kolmeen vuorokauteen.

Verlan kävijät vierailevat edelleen paljon Repoveden kansallispuistossa. Molempien tutkimusten tulokset osoittavat, että noin puolet kyselyyn vastanneista olivat matkansa aikana vierailleen Verlan lisäksi sen lähikansallispuistossa.

Verlan kävijöiden tyytyväisyyden mukaan arvioitu aluekohtainen kävijätyytyväisyysindeksi oli noussut tutkimusten välillä hieman (2018: 4,56, 2023: 4,6, asteikolla 1–5). Kaikkien kävijätyytyväisyysosa-alueiden arvioinneissa oli pientä nousua edellisen tutkimuksen tuloksiin verrattuna. Kaikki osa-alueet olivat edelleen myös samassa linjassa arvioiden kesken. Kummankin tutkimuksen mukaan palvelut ovat saaneet alhaisimmat arvosanat (2018: 4,31, 2023: 4,4, asteikolla 1–5) ja vähäiset häiriötekijät korkeimmat arvosanat (2018: 4,83, 2023: 4,84).

Parhaiten Verlan kävijät ovat arvioineet kohteen siisteyden, museon ja opastuspalvelut molempina tutkimusvuosina. Kohteeseen liitetyt ennako-odotukset täyttyivät molempina tutkimusvuosina hyvin ja niihin liittyvien eri osatekijöiden arvioinnit olivat nousseet hieman. Verlan kävijät kokevat vierailun kohteessa kasvattavan etenkin heidän psyykkistä hyvinvointiaan (2018: 4,26, 2023: 4,35, asteikolla 1 täysin eri mieltä – 5 täysin samaa mieltä).

Verlan kävijöiden maailmanperintötietous on vahvaa. Tulokset osoittavat, että opastetun kierroksen merkitys maailmanperintötiedon jakamisessa on yhä merkittävämpää. Vielä vuonna 2018 internet oli yleisin tiedonlähde siitä, miksi kohde on maailmanperintökohde. Vuonna 2023 opastettu kierros ja muu kohteessa tehty viestintä olivat selkeästi yleisempiä lähteitä.

Metsähallituksen ASTA-kävijätutkimusjärjestelmän paikallistaloudellisten vaikutusten laskentaan liittyvät kertoimet on päivitetty viimeksi vuonna 2019 eli vuosi edellisen Verlan kävijätutkimuksen jälkeen. Päivitys vaikuttaa etenkin henkilötyövuosiin liittyviin kertoiimiin. Uusilla kertoimilla lasketut rahankäytön paikallistaloudelliset vaikutukset Metsähallituksen kansallispuistoissa olivat 4,1 prosenttia suuremmat ja työllisyysvaikutukset 19,3 prosenttia pienemmät kuin vanhoilla kertoimilla lasketut vaikutukset. Alhaisempiin työllisyysvaikutuksiin vaikuttaa mm. digitalisaatio usealla toimialalla.

Vuoden 2023 Verlan arvioitu paikallistaloudellinen kokonaistulovaikutus on noussut 10,06 prosenttia ja kokonaishenkilötyövuodet laskeneet 4,17 prosenttia edellisen kävijätutkimuksen tuloksista (2018: 2 430 994 euroa, 24 henkilötyövuotta, 2023: 2 675 582 euroa, 23 henkilötyövuotta).

Kävijöiden keskimääräinen rahankäyttö käyntikertaa kohden on noussut 31,58 prosenttia tutkimusten välillä. Vuonna 2018 kävijöiden keskimääräinen rahankäyttö käyntikertaa kohden oli 57 euroa, kun vuonna 2023 lukema oli 75 euroa.

Verlan kävijöiden rahankäyttö kohdistui samoihin menolajeihin (majoituspalvelut, ravintola- ja kahvilapalvelut, ruoka- ja vähittäiskauppa) molempina tutkimusvuosina. Majoittumiseen ja ravintola- ja kahvilapalveluihin kulutettu raha kertaantuu paikallisessa taloudessa myös eniten. Verlan kävijät ovat vuonna 2023 kuluttaneet hieman vähemmän rahaa ohjelmalveluihin ja tähän menolajiin kohdistuneesta rahankäytöstä johtuvat tulo- ja työllisyysvaikutukset olivat

laskeneet. Ohjelmapalvelut tuottavat kuitenkin edelleen kolmanneksi eniten paikallisia tulovaikutuksia tulosten mukaan.

Paikalliset tulo- ja työllisyysvaikutukset riippuvat merkittävästi siitä, miten suuri osa kulutetusta rahasta jää lopulta alueelle. Menolajikohtaiset ominaisuudet, kuten niiden paikallinen työllistävyys, vaikuttavat tähän. Palvelualoille kohdistetut eurot moninkertaistuvat usein herkemmin paikallisesti, joten tästä syystä majoitus- sekä kahvila- ja ravintolamenot nousevatkin vaikutustarkastelussa tärkeiksi menolajeiksi.

VERLAN KÄVIJÄTUTKIMUSTULOSTEN VERTAILU		2018	2023
Vastanneiden keski-ikä, vuosia		49,61	52,15
Ylempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto, %		37	43
Matkailijaryhmät, %			
Kotimaiset matkailijat		81	86
Ulkomaiset matkailijat		10	8
Paikalliset asukkaat		9	6
Kohteen merkitys, %			
Ainoa tai tärkein kohde matkalla		46	50
Yksi monista kohteista		40	43
Ennalta suunnitteleman kohde		14	8
Tärkeimmät aktiviteetit kohteessa	Opastettu kierros Kulttuuriperintöön tutustuminen Historiaan tutustuminen		Opastettu kierros Kulttuuriperintöön tutustuminen Historiaan tutustuminen
Päiväkävijät/ kohteen lähialueella yöpyneet, %	40/60		45/55
Aluekohtainen kävijätyytyväisyysindeksi, asteikolla 1-5		4,56	4,6
Kävijätyytyväisyysindeksin osa-alueet, asteikolla 1-5			
Palvelut		4,31	4,4
Ympäristö		4,6	4,66
Odotukset		4,63	4,68
Häiriötekijät		4,83	4,84
Parhaiten arvostellut palvelut	Siisteys Museo Opastuspalvelut		Siisteys Museo Opastuspalvelut
Huonoiten arvostellut palvelut	Erytistarpeiden huomioiminen Sosiaalinen media Verkkosivut		Erytistarpeiden huomioiminen Sosiaalinen media Verkkosivut
Käynnin vaikutus psyykkiseen hyvinvointiin (asteikolla 1 täysin eri mieltä -5 täysin samaa mieltä)		4,26	4,35
Tieto että kohde nimetty Unescon maailmanperintökohteeksi, kyllä %		84	82
Tieto miksi kohde nimetty Unescon maailmanperintökohteeksi, kyllä %		69	70
Maailmanperintöstatuksen merkitys, asteikolla 1-5	5, 36 %, erittäin paljon merkitystä		4, 36 %, melko paljon merkitystä
Maailmanperintötietous, lähde	Internet, opastus		Internet, opastus
Tieto että Verla on UPM Kymmene Oyj:n hallinnoima kohde, kyllä %		54	76
Verlan suosittelun todennäköisyys ystävälle, asteikolla 1-5	5, 80 %, erittäin todennäköisesti		5, 81 %, erittäin todennäköisesti
Todennäköisyys uudelle käynnille Verlaan, asteikolla 1-5	5, 37 %, erittäin todennäköisesti		5, 45 %, erittäin todennäköisesti
Rahankäyttö, kyllä %		57	75
Paikallistaloudelliset tulovaikutukset, €		2, 43 milj.	2, 68 milj.
Paikallistaloudelliset työllisyysvaikutukset, htv		24	23
Tärkeimmät rahankäytön menolajit	Majoittuminen Ravintola- ja kahvila Ruoka- ja vähittäiskauppa		Majoittuminen Ravintola- ja kahvila Ruoka- ja vähittäiskauppa

Muut maailmanperintökohteet

Vuonna 2023 maailmanperintökohteinen yhteismitallinen kävijätutkimus toteutettiin myös Sammallahtenmäellä, Suomenlinnassa ja Merenkurkun saaristossa. Vuonna 2022 tutkimus tehtiin Vanhassa Raumassa, Petäjaveden vanhalla kirkolla ja Struven ketjun kolmella pisteellä.

Kohteet ovat ominaisuuksiltaan ja palveluiltaan hyvin erilaisia, mutta maailmanperintökohteiden yhteismitallinen kävijätutkimus on suunniteltu niin, että tutkimusten väliset vertailut ovat mahdollisia.

Verlan kävijät kuvaavat melko hyvin kohteiden kesken tunnistettavaa kävijäprofiilia: kotimainen, yli 45-vuotias, korkeasti koulutettu matkailija. Petäjaveden vanhan kirkon tapaan Verlassa ei olla tavoitettu suurta joukkoa paikallisia kävijöitä, kun taas esimerkiksi Struven ketjun pisteistä erityisesti Oravivuorella ja Vanhassa Raumassa he ovat enemmän edustettuina.

Verlaa ja Petäjaveden vanhaa kirkkoa voidaan kuvailla osittain ainakin pistemäisiksi matkakohteiksi. Ne eivät tarjoa yhtä laajasti muita palveluja selkeästi erillään maailmanperintökohdetarjonnasta, kuten esimerkiksi Vanha Rauma tai Suomenlinna. Struven ketjun Oravuoren pisteen sekä Petäjaveden vanhan kirkon rinnalla Verla on vahvasti kävijöiden ainoa tai tärkein kohde heidän matkallaan.

Verlassa maailmanperintötietous on yhtä vahvasti tiedossa kuin muissakin maailmanperintökohteissa. Selkeästi ulkomaalaisten osuus kävijäkunnasta vaikuttaa maailmanperintötietouteen, heille se ei ole yhtä vahvasti tiedossa kuin kotimaisille kävijöille. Kohteen merkitys matkasuunnitelmassa (ainoa tai tärkein, yksi monista, ennalta suunnittelematon) on jossain määrin yhteydessä maailmanperintötietouteen. Maailmanperintötietous vaikuttaa myös kohteen maailmanperintöstatuksen merkitykseen kävijöiden matkasuunnitelmissa. Verlassa kohteen maailmanperintöstatuksen merkitys kaikkien vastaajien kesken oli melko suuri, esimerkiksi Vanhassa Raumassa kävijöille se ei ollut yhtä merkittävää. Tähän vaikuttaa myös kohteen ominaisuus esimerkiksi muiden kuin matkailupalveluiden tarjoajana.

Kävijätutkimustiedon hyödyntäminen

Kävijätutkimustietoa hyödynnetään kohteen kehittämisessä monipuolisesti. Kävijätutkimus toimii yhtenä mittaustapana maailmanperintökohteiden kestävä matkailun arvioimisessa Metsähallituksen kansallispuistojen kanssa yhteisten kestävä matkailun mittarien ja seurannan (LAC, Limit of Acceptable Change) mukaisesti. Kohteiden kestävyttä arvioidaan kävijätutkimustulosten rinnalla myös muilla mittareilla. Kestävä matkailun mittarit perustuvat Metsähallituksen kansallispuistojen ja Suomen maailmanperintökohteiden yhteisiin kestävä matkailun periaatteisiin, jotka on luotu vuonna 2016.

Kävijätutkimustulosten avulla mitataan, miltä osin kohteen toiminta tukee arvojen säilymistä ja edistää niiden suojelua (maailmanperintötieto, kävijätyytyväisyysindeksi, ennako-odotusten täyttyminen), edistää kohteen tuottamaa hyvinvointia ja terveyttä (psykkiset hyvinvointivaikutukset, ennako-odotusten täyttyminen), edistää paikallistaloudellista kasvua sekä työpaikkojen luomista (paikallistaloudelliset tulo- ja työllisyysvaikutukset) ja miten kohteessa viestittää sen arvoista ja palveluista (suosittelemalukkuus).

Lisäksi tutkimustuloksia hyödynnetään kohteiden esittelyn ja viestinnän kehittämisessä. Maailmanperintökohteiden yhteisen interpretaatiotyön taustalla on tunnistaa kohteen kävijäprofiilit sekä kävijöiden muodostamat intressiryhmät. Etenkin intressiryhmien tarkentamisen avulla tiedetään, millä eri tavoilla ja tasoilla kävijät ovat valmiita ja halukkaita tutustumaan kohteeseen.

Suomen maailmanperintökohteiden yhdistyksen yhtenä merkittävänä tehtävänä on viestiä maailmanperinnöstä ja vahvistaa tätä tietoa kaikkien kohteiden eri kävijäryhmien keskuudessa. Maailmanperintökasvatukseen liittyvä toiminta keskittyy etenkin peruskoululaisiin, mutta kasvatukselle ei ole ikärajaa.

Liitteet

Liite 1. Verlan kävijätutkimuksen suomenkielinen lomake

Aineistonkerääjä täyttää:

numero	paikka	passiivinen	kävijä	haastattelija	posti	nimikirjaimet	pvm	kellonaika

Maailmanperintökohde Verlan puuhiomo ja pahvitehdas Kävijätutkimus 2023

Täyttöohjeet:

Kävijätutkimuksella kerättävää tietoa käytetään hyväksi Verlan maailmanperintökohteen kehittämisessä. Toivomme Sinun vastaavan tämän lomakkeen jokaiseen kysymykseen ja pyydämme ottamaan huomioon seuraavat ohjeet:

1. Lue kysymykset huolellisesti.
2. Vastaa kysymyksiin **henkilökohtaisesti** merkitsemällä yksi rasti vastausympyrään (○). Niissä kysymyksissä, joissa on mahdollista valita useampi vaihtoehto, merkitse vastauksesi vastausruutuihin (□). Joissakin kysymyksissä pyydetään kirjoittamaan vastaus. Voit halutessasi jatkaa vastausta muualle.
3. Kysymykset koskevat **ainoastaan tämänkertaista käyntiäsi** Verlan maailmanperintökohteessa (kartta 1) ja joissain kohdin myös sen lähialueella Kouvolassa (kartta 2).
4. Palauta täytetty lomake aineistonkerääjälle tai ohjeissa annettuun paikkaan.

Lisätietoja antaa Laura Heikkilä, Suomen maailmanperintökohteiden yhdistys, 050 314 1918, maailmanperinto@gmail.com.

KIITOS ETUKÄTEEN!

1. Milloin saavuit Verlaan (kartta 1)?

päivämäärä _____ ja kellonaika _____

2. Kuinka kauan oleskelit tällä käynnilläsi...

a. Verlassa (kartta 1)?

noin _____ vrk tai _____ tuntia

Asun Kouvolassa (kartta 2) → siirry kysymykseen 4.

b. yhteensä Verlassa ja sen lähialueella Kouvolassa (kartta 2)?

noin _____ vrk tai _____ tuntia

3a. Jos yövyit tai aiot yöpyä Verlassa (kartta 1), niin montako yötä vietit tai vietät...?

(muussa tapauksessa siirry kysymykseen 4)

- Verlan vuokramökissä _____ yötä
 omassa mökissä _____ yötä
 sukulaisten ja tuttavien luona _____ yötä
 muualla, missä? _____ yötä

3b. Jos yövyt tai aiot yöpyä Kouvolassa (kartta 2), niin montako yötä vietit tai vietät ... ?

- hotellissa _____ yötä
 vuokramökissä _____ yötä
 omassa mökissä _____ yötä
 asuntoautossa tai -vaunussa _____ yötä
 sukulaisten ja tuttavien luona _____ yötä
 muualla, missä? _____ yötä

4. Missä Verlan lähiympäristössä olet vieraillut tai suunnittelet vierailevasi tällä käynnilläsi?

(merkitse tarvittaessa useampi vaihtoehto)

- Repoveden kansallispuisto
 Mustila Arboretum
 Vuohijärven luonto- ja kulttuuritalo
 Kouvolan kaupungin museot
 Tykkimäen huvipuisto
 muu, mikä? _____

5. Millä kulkuneuvolla saavuit Verlaan?

(valitse saapumistasi parhaiten kuvaava vaihtoehto)

- henkilöauto
 asuntovaunu tai matkailuauto
 linja-auto
 tilausbussi (ryhmämatka)
 moottoripyörä
 muu, mikä? _____

6. Minkälainen on seurueesi tällä käynnilläsi Verlassa?
Olen yksin → siirry kysymykseen 8.

Seurueen koko yhteensä _____ henkilöä
(vastaaja mukaan luettuna) joista
alle 15-vuotiaita? _____ henkilöä
liikuntaesteisiä? _____ henkilöä

7. Mistä seurueesi pääosin koostuu tällä käynnilläsi Verlassa?
(valitse seurueettasi parhaiten kuvaava vaihtoehto)

oma perhe ja sukulaiset   koululuokasta
 ystäväistä   eläkeläisryhmästä
 opiskeluryhmästä   työtovereista
 jostakin muusta, mistä? _____

8. Kuinka tärkeitä seuraavat asiat olivat sinulle tällä käynnilläsi Verlassa?
(vastaa jokaiseen vaihtoehtoon)
5=erittäin tärkeä, 4=melko tärkeä, 3=ei kumpaakaan, 2=ei kovin tärkeä, 1=ei lainkaan tärkeä

	erittäin tärkeä	ei lainkaan tärkeä
luonnon kokeminen	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	
maisemat	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	
henkinen hyvinvointi	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	
yhdessäolo oman seurueen kanssa	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	
kohteeseen tutustuminen	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	
kulttuuriperintöön tutustuminen	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	
kohteen palvelut	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	

9a. Mitä pääasiassa teit Verlassa tällä käynnilläsi?
(merkitse tarvittaessa useampi vaihtoehto)

5 luonnon tarkkailu
13 opetukseen liittyvä käynti
55 nähtävyyksien katselu
86 opastettu kierros
87 osallistuminen tapahtumaan
88 kulttuuriperintöön tutustuminen
91 yrityksen, yhdistyksen tms. vierailu
93 näyttelyyn/museoon tutustuminen
95 historiaan tutustuminen
101 ostokset
217 ravintolassa ja kahvilassa käynti
999 muu, mikä? _____

9b. Mikä valitsemasi vaihtoehto oli mielestäsi kaikkein tärkein tällä käynnilläsi?
Merkitse numero → _____

10a. Mitä mieltä olet käyttämiesi palveluiden ja rakenteiden laadusta tämänkertaisella käynnilläsi Verlassa?
(vastaa jokaiseen vaihtoehtoon, mikäli et ole käyttänyt vaihtoehtoa tällä käynnilläsi, rastita vaihtoehto "en ole käyttänyt")
5=erittäin hyvä, 4=melko hyvä, 3=keskinkertainen, 2=melko huono, 1=erittäin huono

	erittäin hyvä	erittäin huono	en ole käyttänyt
pysäköintipaikat	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1		○
kohteen opastetut	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1		○
erityistarpeiden huomioon ottaminen (saavutettavuus, kuljettavuus, opasteet yms.)	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1		○
esitteet ja opaskartat	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1		○
kohteen verkkosivut	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1		○
kohteen sosiaalinen media	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1		○
opastuspalvelut	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1		○
ravintola ja kahvila	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1		○
museo	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1		○
puodit	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1		○
yleinen turvallisuus	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1		○
yleinen siisteys	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1		○

10b. Kuinka tyytyväinen olet kokonaisuudessaan Verlan yllämainittujen palveluiden ja rakenteiden määrään?
5= erittäin tyytyväinen, 4=melko tyytyväinen, 3=ei kumpikaan, 2=melko tyytymätön, 1=erittäin tyytymätön

erittäin tyytyväinen 5 ○ ○ ○ ○ ○ 1 erittäin tyytymätön

11. Täyttyivätkö tähän käyntiin Verlassa liittyvät odotukset seuraavien asioiden suhteen? (vastaa jokaiseen vaihtoehtoon)
5=erittäin hyvin, 4=melko hyvin, 3=keskinkertaisesti, 2=melko huonosti, 1=erittäin huonosti

	erittäin hyvin	erittäin huonosti
luonnonympäristö	5 ○○○○○	1
kulttuuriympäristö	5 ○○○○○	1
maailmanperinnön esittely	5 ○○○○○	1
liikkuminen kohteessa	5 ○○○○○	1
palvelut	5 ○○○○○	1

12. Onko Verla tällä matkalla...

matkasi ainoa tai tärkein kohde?
 yksi matkasi suunnitelluista kohteista?
 Muita kohteita ovat: _____
 ennalta suunnittelemaan kohde matkan varrella?
 Matkasi pääkohde/pääkohteet ovat: _____

13. Oletko käyttänyt tai tuletko käyttämään rahaa tähän matkaan liittyviin erilaisiin menoihin Verlassa (kartta 1) tai Kouvolassa (kartta 2)?

Kyllä → vastaa alla oleviin kysymyksiin.
 En → siirry kysymykseen 14.

Ilmoita rastittamalla, arvioitko tässä

henkilökohtaiset kulusi sekä osuutesi seurueen yhteisistä kuluista **VAI**
 perheen tai seurueen kokonaiskulut.

Kyseessä on matkatoimiston tai muun matkanjärjestäjän järjestämä pakettimatka, jonka hinta on _____ €
 → Ilmoita tämän lisäksi alla **muut** kulusi Verlassa ja Kouvolassa.

Ilmoita alla (kohdat A-G), paljonko tähän matkaan liittyviä kuluja sinulla on ollut ja arviolta tulee olemaan Verlassa ja Kouvolassa. (Kirjaa riville 0 (nolla), jos sinulla ei ole kyseiseen kohtaan kuuluvia kuluja.)

A polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset	_____ €
B paikallismatkojen kustannukset (esim. paikallisbussi- tai taksimatkat)	_____ €
C ruoka- ja muut vähittäiskauppaostokset	_____ €
D kahvila- ja ravintolaostokset	_____ €
E majoittuminen	_____ €
F ohjelma- ja virkistyspalvelut (esim. pääsymaksut opastuksille, museoihin ja näyttelyihin)	_____ €
G muut menot	_____ €

14. Kuinka usein olet käynyt Verlassa ennen tätä käyntiäsi? (vastaa kaikkiin soveltuviin kohtiin)
 Tämä on ensimmäinen kerta → siirry kysymykseen 15.

Viimeisen viiden vuoden aikana _____ kertaa
 Milloin ensimmäisen kerran? v. _____
 Milloin viimeksi? v. _____

15. Onko jokin seuraavista asioista häirinnyt sinua tämänkertaisella käynnilläsi Verlassa? (vastaa jokaiseen vaihtoehtoon)
 5=ei lainkaan, 4=melko vähän, 3=keskinkertaisesti, 2=melko paljon, 1=erittäin paljon

	ei lainkaan	erittäin paljon
kohteen kuluneisuus	5 ○ ○ ○ ○ ○	1
kohteen roskaantuneisuus	5 ○ ○ ○ ○ ○	1
liiallinen kävijämäärä	5 ○ ○ ○ ○ ○	1
muiden kävijöiden käyttäytyminen	5 ○ ○ ○ ○ ○	1
kulttuuriympäristön käsittely	5 ○ ○ ○ ○ ○	1
palveluiden puute	5 ○ ○ ○ ○ ○	1
jokin muu, mikä? _____	5 ○ ○ ○ ○ ○	1

16. Missä määrin koet tämänkertaisen käyntisi Verlassa vaikuttaneen yleiseen terveydentilaasi ja hyvinvointiisi seuraavilla osa-alueilla?
 5=täysin samaa mieltä, 4=jokseenkin samaa mieltä, 3=ei samaa eikä eri mieltä, 2=jokseenkin eri mieltä, 1=täysin eri mieltä

Sosiaalinen hyvinvointini lisääntyi (esim. työkyvyn edistyminen, ihmisuhteiden lujittuminen, yksin tai yhdessä tekemisestä nauttiminen)	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1
Psyykinen hyvinvointini lisääntyi (esim. tyytyväisyys elämään, mielialan kohentuminen, palautuminen henkisestä uupumuksesta, uuden oppiminen)	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1
Fyysinen hyvinvointini lisääntyi (esim. kulttuuri- ja luontoaistimuksista nauttiminen, fyysisen kunnan ylläpito, uusien taitojen omaksuminen, fyysinen hyvä olo)	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1

17. Tiesitkö ennen tätä käyntiäsi, että Verla on nimetty Unescon maailmanperintölistalle?

- Kyllä
 En → siirry kysymykseen 20.

18. Mistä sait tietää, että Verla on maailmanperintökohde?

---

19. Kuinka suuri merkitys matkakohdevalintaa tehdessäsi on ollut sillä, että Verla on maailmanperintökohde?

5=erittäin suuri merkitys, 4=melko suuri merkitys, 3=ei kumpikaan, 2=melko vähän merkitystä, 1=ei lainkaan merkitystä

erittäin suuri merkitys 5   1 ei lainkaan merkitystä

20. Tiedätkö, miksi Verla on nimetty Unescon maailmanperintölistalle?

- Kyllä
 En

21. Mistä sait tietää, miksi Verla on nimetty Unescon maailmanperintölistalle?

---

22. Tiesitkö, että Verla on UPM-Kymmene Oyj:n omistama ja ylläpitämä kohde?

- Kyllä
 En

23. Kuinka todennäköisesti suosittelet Verlaa matkakohteena ystävällesi?

5=erittäin todennäköisesti, 4=melko todennäköisesti, 3=ei kumpikaan, 2=melko epätodennäköisesti, 1=erittäin epätodennäköisesti

erittäin todennäköisesti 5   1 erittäin epätodennäköisesti

24. Kuinka todennäköisesti tulet uudelleen käymään Verlaan?

5=erittäin todennäköisesti, 4=melko todennäköisesti, 3=ei kumpikaan, 2=melko epätodennäköisesti, 1=erittäin epätodennäköisesti

erittäin todennäköisesti 5   1 erittäin epätodennäköisesti

25. Pysyvän asuinpaikkasi postinumero ja asuinkunta-si?

[_ _ _ _] _____

26. Sukupuoli

- mies nainen muu

27. Syntymävuosi

[_ _ _ _]

28. Ammatillinen koulutus? (merkitse korkein taso)

- ammattikoulu
 opistotasoinen tutkinto
 alempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto
 ylempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto
 ei ammatillista tutkintoa

KIITOS VASTAUKSISTASI!

Mikäli haluat esittää muita ajatuksiasi, niin kirjoita niitä tähän alle.

Suomen
maailmanperintökohteiden
yhdistys

UPM
The Biofore
Company

Liite 2. Verlan kävijätutkimuksen englanninkielinen lomake

To be filled in by data collector:

number	location	passive	visitor	interviewer	post	initials	date	time

World Heritage site Verla Groundwood and Board Mill Visitor survey 2023

Instructions for filling in form:

Data collected in the visitor survey will be used to develop Verla World Heritage site. Please answer all the questions on this form according to the following instructions:

1. Read the questions carefully.
2. Answer the questions **personally** by selecting one option in the appropriate circle (○). For questions with the option of selecting more than one answer, mark your answers in the boxes (☐). Some questions require a written answer. If you like, you can continue your answer elsewhere.
3. The questions apply **only to this single visit** to Verla World Heritage site (map 1). Some of the questions are about the vicinity of the site, Kouvola (map 2). Maps can be found on the writing platform.
4. Please return the completed form to the data collector or to the place mentioned in the instructions.

For additional information, please contact Laura Heikkilä, Association of World Heritage sites in Finland, +358 (0)50 314 1918, maailmanperinto@gmail.com

THANK YOU IN ADVANCE!

<p>1. When did you arrive at Verla (map 1)?</p> <p>date _____ and time _____</p>	<p>4. Which of the surrounding areas of Verla have you visited or are planning to visit during this trip? (please select more than one alternative if applicable)</p> <p>☐ Repovesi National Park</p> <p>☐ Mustila Arboretum</p> <p>☐ Vuohijärvi Nature- and Culture house</p> <p>☐ Kouvola city museums</p> <p>☐ Tykkimäki Amusement Park</p> <p>☐ somewhere else, where? _____</p>
<p>2. How long did you spend here on your visit...</p> <p>a. at Verla (map 1)? about _____ days or _____ hours</p> <p>☐ I live in Kouvola (map 2) → continue to question 4.</p> <p>b. altogether at Verla and in Kouvola (map 2)? about _____ days or _____ hours</p>	<p>5. Which means of transport did you use to travel from your home to Verla? (please select the option that best describes your transport)</p> <p>☐ car</p> <p>☐ campervan, caravan</p> <p>☐ public transport (bus)</p> <p>☐ charter coach (tour group)</p> <p>☐ motorcycle</p> <p>☐ other, please specify? _____</p>
<p>3a. If you stayed overnight or intend to stay overnight at Verla (map 1), how many nights did you spend or will you spend...? (in other cases, please continue to question 4)</p> <p>☐ in Verla rental cottage _____ nights</p> <p>☐ in an own cottage _____ nights</p> <p>☐ with relatives or friends _____ nights</p> <p>☐ elsewhere, where? _____ nights</p> <p>3b. If you stayed overnight or intend to stay overnight in Kouvola (map 2), how many nights did you spend or will you spend...?</p> <p>☐ in a hotel _____ nights</p> <p>☐ in a rental cottage _____ nights</p> <p>☐ in an own cottage _____ nights</p> <p>☐ in a campervan or caravan _____ nights</p> <p>☐ with relatives or friends _____ nights</p> <p>☐ elsewhere, where? _____ nights</p>	

6. What kind of a group are you travelling with during this visit to Verla?
 I'm travelling alone → continue to question 8.

The size of the group _____ persons
 (including the respondent) of which
 under 15 year old? _____ persons
 restricted mobility? _____ persons

7. During this visit to Verla your group consists mainly of... ?
 (please select the option that best describes your group)

members of family and other relatives
 friends
 a student group
 another group, which? _____

a school class
 colleagues
 a group of pensioners

8. How important are the following aspects for you during this visit to Verla? (please rank each option)
 5 = very important, 4 = quite important, 3 = neither important or unimportant, 2 = not very important, 1 = not important at all

	very important	not important at all
experiencing nature	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	
landscapes	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	
mental wellbeing	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	
spending time together with my group	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	
getting to know the site	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	
getting to know cultural heritage	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	
services at the site	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	

9a. What were the main things you did at Verla during this visit? (you may select several options if necessary)

5 exploring nature
 13 an educational visit
 55 sightseeing
 86 a guided tour
 87 participating in an organized event
 88 getting to know cultural heritage
 91 a visit with a company, association, etc.
 93 visiting an exhibition/museum
 95 getting to know history
 101 shopping
 217 visiting a restaurant and cafe
 999 other, please specify? _____

9b. Of the options you selected, which do you feel was the most important on this visit?
 Indicate the number → _____

10a. How do you feel about the quality of the services and facilities you used during this visit to Verla?
 (please rank each option; if you did not use one of the options, select "did not use")
 5 = very good, 4 = fairly good, 3 = average, 2 = fairly poor, 1 = very poor

	very good	very poor	did not use
parking places	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1		○
signs	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1		○
taking into account special needs (accessibility, usability of routes, signage, etc.)	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1		○
brochures and guide maps	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1		○
website	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1		○
services on social media	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1		○
guide services	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1		○
restaurant and café	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1		○
museum	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1		○
shops and boutiques	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1		○
overall safety	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1		○
overall cleanliness/tidiness	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1		○

10b. How satisfied are you overall with the amount of the above-mentioned services and facilities at Verla?
 5 = very satisfied, 4 = fairly satisfied, 3 = neutral, 2 = fairly unsatisfied, 1 = very unsatisfied

very satisfied 5 ○ ○ ○ ○ ○ 1 very unsatisfied

11. Did this visit to Verla meet your expectations in terms of the following aspects? (please rank each option)
5 = very well, 4 = fairly well, 3 = on average, 2 = fairly poorly, 1 = very poorly

	very well	very poorly
natural environment	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	
cultural environment	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	
presentation of World Heritage	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	
getting around in the destination	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	
services	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	

12. On this visit, is Verla ...

your only or your most important destination?
 one of the planned destinations on your journey?
 Other destinations: _____
 an unplanned destination on the journey?
 The main destination(s) on my journey are: _____

13. Have you spent or will you spend money on costs in Verla (map 1) or in Kouvola during this visit (map 2)?

Yes → please answer the questions below.
 No → please continue to question 14.

Select an option to indicate whether you are estimating

your personal expenses and your portion of the combined expenses of your group OR
 the total expenses of your family or group

The trip is a package trip organized by a travel agency or other travel organizer, the price of which was € _____
 → Indicate below your other expenses at Verla and in Kouvola.

Below (options A–G), provide an estimate of the costs related to this journey you have generated so far and will generate at Verla and in Kouvola. (Enter 0 (zero) on the line if you have not generated any expenses related to the option in question.)

A fuel and other gas station purchases	_____ €
B costs of local transportation (e.g. local bus or taxi trips)	_____ €
C food and other retail purchases	_____ €
D café and restaurant purchases	_____ €
E accommodation	_____ €
F programme and recreational services (e.g. entrance fees for guided tours, museums and exhibitions)	_____ €
G other expenses	_____ €

14. How often have you visited Verla prior to this visit?
(please answer all applicable options)

This is my first time → please continue to question 15.

_____ times in the past five years
 When did you visit for the first time (year)? _____
 When was your last visit (year)? _____

15. Were you bothered by any of the following aspects during this visit to Verla? (please rank each option)
5 = not at all, 4 = only a little, 3 = on average, 2 = quite a bit, 1 = very much

	not at all	very much
wear and tear at the site	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	
litter at the site	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	
too many other visitors	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	
behaviour of other visitors	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	
treatment of cultural heritage	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	
lack of services	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	
something else, please specify? _____	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1	

16. To what extent do you feel this visit to Verla has affected the state of your general health or wellbeing in terms of the following aspects?
5 = strongly agree, 4 = somewhat agree, 3 = neither agree nor disagree, 2 = somewhat disagree, 1 = strongly disagree

Increased social wellbeing (e.g. improvement in working capacity, strengthening of personal relationships, enjoyment of doing things alone or together)	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1
Increased mental wellbeing (e.g. satisfaction with life, improved mood, recovering from mental exhaustion, learning new things)	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1
Increased physical wellbeing (e.g. enjoyment of cultural experiences or nature, maintenance of physical fitness, acquiring new skills, positive physical feelings)	5 ○ ○ ○ ○ ○ 1

17. Did you know before this visit that Verla has been included on UNESCO's list of World Heritage sites?
 Yes
 No → please continue to question 20.

18. Where did you learn that Verla is a World Heritage site?
 _____
 _____

19. When selecting the destination for your journey, how important for you was that Verla is a World Heritage site?
 5 = very important, 4 = somewhat important, 3 = neither important nor unimportant, 2 = not very important, 1 = not at all important

very important 5   1 not at all important

20. Do you know why Verla has been included on UNESCO's list of World Heritage sites?
 Yes
 No

21. How did you find out about why Verla has been included on UNESCO's list of World Heritage sites?
 _____
 _____

22. Did you know that Verla is owned and maintained by UPM-Kymmene Corporation?
 Yes
 No

23. How likely will you recommend Verla to your friends as a travel destination?
 5 = most likely, 4 = fairly likely, 3 = neither, 2 = fairly unlikely, 1 = most unlikely

most likely 5   1 most unlikely

24. How likely will you visit Verla again?
 5 = most likely, 4 = fairly likely, 3 = neither, 2 = fairly unlikely, 1 = most unlikely

most likely 5   1 most unlikely

25. Country of residence _____
 If you permanently live in Finland, please specify your postal code [_____]

26. Gender
 male female other

27. Year of birth
 [_____]

28. Professional education (please indicate the highest level)
 vocational school
 collage level degree
 university bachelor's degree
 university master's or doctoral degree
 no professional degree or diploma

THANK YOU FOR YOUR ANSWERS!

If you have any other thoughts you would like to express, please use the space below.

_____
 _____
 _____
 _____
 _____
 _____
 _____
 _____

Liite 3. Vastanneiden asuinkunnat

Asuinkunta	Kpl	%
Helsinki	46	16
Espoo	26	9
Kouvola	18	6
Lahti	15	5
Ei määritelty	15	5
Vantaa	12	4
Mikkeli	9	3
Lappeenranta	8	3
Heinola	7	2
Tampere	7	2
Turku	6	2
Tuusula	6	2
Kuopio	6	2
Kuusankoski, liittynyt Kouvolaan 1.1.2009	6	2
Kotka	6	2
Orimattila	5	2
Rauma	4	1
Järvenpää	4	1
Hollola	4	1
Hyvinkää	4	1
Hämeenlinna	4	1
Imatra	3	1
Jyväskylä	3	1
Lammi, liittynyt Hämeenlinnaan 1.1.2009	3	1
Sastamala	3	1
Valkeakoski	3	1
Oulu	3	1
Raasepori	2	1
Pirkkala	2	1
Valkeala, liittynyt Kouvolaan 1.1.2009	2	1
Nurmijärvi	2	1
Kerava	2	1
Kirkkonummi	2	1

Kitee	2	1
Heinävesi	2	1
Kaarina	2	1
Kangasala	1	0
Karkkila	1	0
Juva	1	0
Hamina	1	0
Haukipudas, liittynyt Ouluun 1.1.2013	1	0
Haukivuori, liittynyt Mikkeliin 1.1.2007	1	0
Lempäälä	1	0
Lemu, liittynyt Maskuun 1.1.2009	1	0
Leppävirta	1	0
Loimaa	1	0
Luvia	1	0
Lohja	1	0
Mäntyharju	1	0
Nastola, liittynyt Lahteen 1.1. 2016	1	0
Nilsinä, liittynyt Kuopioon 1.1.2013	1	0
Nokia	1	0
Varkaus	1	0
Ypäjä	1	0
Taipalsaari	1	0
Tammela	1	0
Riihimäki	1	0
Pori	1	0
Pornainen	1	0
Pukkila	1	0
Pyhtää	1	0
Pälkäne	1	0
Porvoo	1	0
Rantasalmi	1	0
Salo	1	0
Savitaipale	1	0
Sipoo	1	0
Anjalankoski, liittynyt Kouvolaan 1.1.2009	1	0

Paimio	1	0
Petäjävesi	1	0
Yhteensä	288	100

Liite 4. Vastanneiden muiden seurueiden koostumus

Seurueen koostumus muu	Kpl
Harrasteporukka	3
Harrastusporukka	1
Harrastusryhmä	1
Joogaretriitin kävijät	1
Joogit	1
Metsänomistajia	1
Oppaista	1
Retriittiporukka	1
VPK	1
Yhdistys	2
Yhteensä	13

Liite 5. Vastanneiden muut matkakohteet

Muita kohteita	Kpl
Ankkapurha	1
Cousins	1
Finland tour	1
Hauho, Kiikunlähde, Strömfors, Loviisa, Kotka	1
Iitti, Hiidenvuori	1
Imatra rapids	1
Imatran kylpylä	2
Imatran valtionhotelli	1
Kaupungin museo	1
Kausalan maalaistori	1
Kimolan kanava	1
Kotka	2
Kotka Nautical Museum	1
Kotka, Loviisa, Hamina	1
Kotka-Karhula	1
Kouvola, Heinola, Mikkeli	1
Kouvola, Visulahti	1
Lahti, Helsinki	1

Langinkoski	1
Langinkoski, Kotka, Karhula	1
Lappeenranta	3
Luonto	1
Luontokohteet	1
Mikkeli	1
Mustiala	3
Mustila	2
Mustila Arboretum	1
Mustila arboretum, Mikkeli	1
Muut museot	1
Mökkeily	1
Mökki	2
Mökkikäynti	1
Mökkiviikko	1
Orilammen caravan	1
Orilammen matkailukeskus	1
Orilampi, Repovesi	1
Other cities in Finland	1
Petäjävesi, Oravivuori	1
Ravintola muualla	1
Reposvesi	1
Repoveden kansallispuisto	4
Repovesi	8
Repovesi national park	1
Repovesi, Kouvola	1
Ryynäsen museo, Koli, Olavinlinna	1
Saimaa	1
Saimaa, Koli	1
Savonlinna	2
Strömforsin ruukki	1
Tykkimäen sauna, Kymijoen luontopolut	1
Tykkimäki	1
Tykkimäki resort	1
Tykkimäki, Mustila	1
Tykkimäki, Repovesi	1

Vellamo	1
Verlan neidon retriitti	1
Verlan neito	1
Vierumäki	4
Voikosken automuseo	1
Vuohijärven kulttuuritalo	1
Vuohijärven kulttuuritalo, Orilammen maja	1
Vuohijärven markkinat	1
Vuohijärvi	3
Vuohijärvi, Kouvola, Elimäki	1
Vuolenkoski	1
Ympäri Suomen	1
Yhteensä	90

Liite 6. Vastanneiden matkan pääkohteet

Matkan pääkohde tai pääkohteet	Kpl
Ei suunnitelmaa	1
Helsinki, Saimaa	1
Koli, Olavinlinna	1
Lahti	1
Lappeenranta	1
Lappi, Pohjois-Karjala	1
Mökki	1
Mökki Heinolassa	1
Repoveden kansallispuisto	1
Repovesi	1
Sukulaiset	1
Vierailu	1
Vierumäki	1
Voikosken automuseo	1
Ystävät	1
Yhteensä	15

Liite 7. Vastanneiden jättämä vapaamuotoinen palaute

Luokka	Laatu	Vapaamuotoinen palaute
Ei määritelty	muu	Äidin mummo ja eno työskentelivät täällä
Ei määritelty	muu	Isä, ukki ja iso-ukki työskennellyt Kalmimon pahvitehtaalla Enossa Pohjois-Karjalassa! Tutustuminen vastaavanlaiseen tehtaaseen!
Ei määritelty	muu	Thank you very much!
Ei määritelty	muu	Kiitos!
Ei määritelty	kehittämisehdotus	Add a convenience store to the boutiques
Ei määritelty	kehittämisehdotus	Pehtoorin taloon olisimme halunneet päästä käymään
Ei määritelty	kehittämisehdotus	Ruokakauppa olisi hyvä lisä
Ei määritelty	kehittämisehdotus	Nice to have audio tours, more signs in other languages
Ei määritelty	kehittämisehdotus	Opastetun kierroksen yhteydessä olisi voinut kertoa myös Unescon maailmanperintövalinnan perusteet Verlan kohdalla.
Ei määritelty	kehittämisehdotus	Toivaisin, että museossa voisi myös koskea asioihin, se luo kokonaisemman vaikutelman.
Ei määritelty	kehittämisehdotus	Jos myynnissä olisi jotain vanhoja lajikkeita, mitä puutarhuri esitteli, voisin ostaa tai esim. Mantsurian jalopähkinän taimia tai pähkinöitä, olisin kiinnostunut.
Ei määritelty	kehittämisehdotus	More often museum guide hour
Ei määritelty	kehittämisehdotus	Elämysopas voisi olla kiinnostava. Naisten palkkauksen surkeutta voisi avata siinä mielessä myönteisessä valossa, että vaikeaa menneisyyttä ei voi muuttaa, siitä voi ottaa opiksi, etteivät "ennen kaikki oli paremmin" miehet saisi lisää vettä myllynsä.
Ei määritelty	kehittämisehdotus	Show film before tour. This way the process of production becomes clear from on set. Place numbers on exhibits corresponding to the printed guide sheets.
Ei määritelty	kehittämisehdotus	Varjopaikkoja autoille lemmikkien vuoksi, uintimahdollisuuden parantaminen, aamupalan tarjoaminen monipuolisesti.
Ei määritelty	kehittämisehdotus	Lisää sähköauton latauspisteitä
Ei määritelty	kehittämisehdotus	Jos saisi toivoa, niin koiraparkki esim puuntolppa kiinnityslenksuilla sinne-tänne siroteltuna olisi tosi kiva juttu
Ei määritelty	kehittämisehdotus	Panostakaa instagramiliin
Ei määritelty	valitus	Käyntiä häiritsi, että viinipuoti oli lähtenyt
Ei määritelty	valitus	Pitkospuut parkkipaikalta ovat kovin kapeat
Ei määritelty	valitus	Metsäpolun laatikoissa ei ollut esitteitä
Ei määritelty	valitus	Kaupan puute häiritsi vierailua paljon
Ei määritelty	valitus	Seinämaalauksia kalliiossa ei kyllä näkynyt :)
Ei määritelty	valitus	Bussin puute häiritsi vierailua erittäin paljon.
Ei määritelty	valitus	Kohteen ulkop. rakennusten huono hoito, mm. pusikoituminen kivijalan vieressä
Ei määritelty	valitus	Lack of English guided tour.
Ei määritelty	valitus	Kyltti lipunmyyntiin puuttuu tai ei löydetty
Ei määritelty	valitus	Opastuskierros oli aivan liian hätäinen, vanha tekniikka kiinnostaa itseäni ja 20v poikaani. Asiasta kiinnostuneille voisi olla vaikka yksi pidempi kierros/päivä.
Ei määritelty	tiedustelu	Remontit häiritsivät vierailua melko paljon

Ei määritelty	kehu	Opastettu kierros oli erittäin mielenkiintoinen ja valaiseva
Ei määritelty	kehu	Oppaan kuuluva ääni opastetulla kierroksella 5 +
Ei määritelty	kehu	Upeat kukkaistutukset!
Ei määritelty	kehu	Kiitos kierroksesta!
Ei määritelty	kehu	Upein perinteinen tehdasmiljöö missä olen käynyt, kiitos!
Ei määritelty	kehu	Upea paikka!
Ei määritelty	kehu	Kiitos, ihana kohde!
Ei määritelty	kehu	Maailman siisteimmät yleiset wc:t!
Ei määritelty	kehu	Loistava opastus! Kiitos!
Ei määritelty	kehu	Hieno miljöö, kiitos!
Ei määritelty	kehu	Kiitos oppaalle, hieno esittely! Upea paikka.
Ei määritelty	kehu	Kiitos UPM ja muut tahot upeasta kohteesta. Pystyimme myös lapsillemme välittämään tietoa suomalaisen tehdastoiminnan historiasta. Alue (rakennukset ja piha) on todella hyvin hoidettu.
Ei määritelty	kehu	Kiva ja monipuolinen kahvila, hyvä ja selkeä opastus tehtaan historiasta ja toiminnasta.
Ei määritelty	kehu	Erinomainen opas, osasi vastata hyvin erilaisiin kysymyksiin.
Ei määritelty	kehu	Tämä on kaunis ja elähdyttävä paikka.
Ei määritelty	kehu	Erittäin hyvin suunniteltu ja toteutettu opastuskierros!
Ei määritelty	kehu	Hyvä opas!
Ei määritelty	kehu	Opastettu kierros oli hyvä!
Ei määritelty	kehu	Opastus oli asiantunteva!
Ei määritelty	kehu	Hieno paikka!
Ei määritelty	kehu	Kiitos, opastuskierros oli antoisa!
Ei määritelty	kehu	Olipa mielenkiintoinen kierros tehtaalla. Verta-oppaalle erityiskiitos selkeästä ja eläväisestä opastuksesta!
Ei määritelty	kehu	Erinomainen opas kierroksella, ystävällinen henkilökunta
Ei määritelty	kehu	Hyvä opastus!
Ei määritelty	kehu	Kiitos henkilökunnalle ystävällisestä kohtaamisesta ja oppaalle erityiskiitos selkeästä ja ammattitaitoisesta kierroksesta.
Ei määritelty	kehu	Selkeät opasteet ja hyvä opastus
Ei määritelty	kehu	Kaunis ja näkemisen arvoinen paikka!
Ei määritelty	kehu	Kiva viihtyisä paikka, sopiva päiväkohde.
Ei määritelty	kehu	Kiitos upean Verlan oppaalle (Venla)!
Ei määritelty	kehu	Hyvin opastettu kierros, jossa yhdistettiin tehdastietoutta, arkkitehtuurin kerrontaa ja ihmisten tarinoita. Alueen ympäristö on siisti ja kaunis.
Ei määritelty	kehu	Hyvin järjestetty museokierros, kahvilan lohikeitto oli hyvä. Hyvin ylläpidetty ja osattu hyödyntää hyvin tehtaan historiaa.
Ei määritelty	kehu	Opas oli erinomainen ja koko kierros oli mielenkiintoinen.
Ei määritelty	kehu	The video at the end was excellent and I appreciated the English subtitles
Ei määritelty	kehu	Thank you for the interesting guided tour! Our guide did a perfect job, thank you!
Ei määritelty	kehu	Opastettu kierros oli selkeä, hyvin kerrottu, oppaan käytös oli miellyttävä.
Ei määritelty	kehu	Opastettu kierros hyvä ja selkeä.
Ei määritelty	kehu	Erinomainen esittelykierros, ruusuja oppaalle!
Ei määritelty	kehu	Mukavaa, että alueelle voi tulla koirien kanssa. Kiitos puutarhurin kierroksesta, kiitos myös hyvin tarinoita kertovalle oppaalle museossa!
Ei määritelty	kehu	Mahtava kierros ja asiantuntevaa palvelua. Myös englannin kieli sujui moitteettomasti.